

Skyddad natur 31 dec 2000

Protected nature 2000

I korta drag

Kraftig ökning av skyddade arealer år 2000

Under år 2000 tillkom 70 st. naturreservat. Arealökningen uppgick under året till 920 000 ha eller 39 % av naturreservatens landareal. Övriga skyddsformer var i princip oförändrade.

Naturskyddet i Sverige regleras enligt miljöbalken. Totalt omfattade skyddsformerna enligt miljöbalken 4 071 000 ha land vid utgången av år 2000, vilket motsvarar 9,9 % av Sveriges landareal.

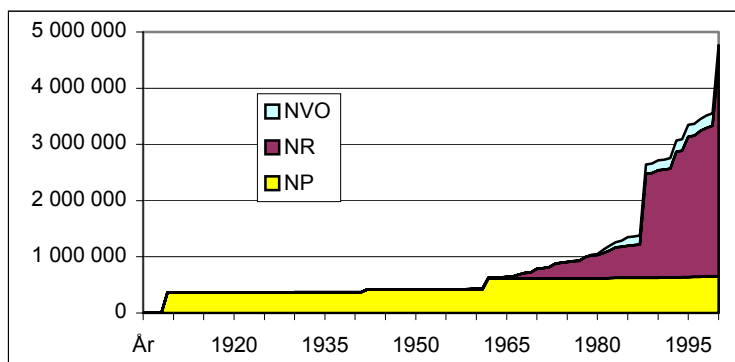
Sammanfattning av skyddade arealer enligt miljöbalken 2000-12-31

Overview of protected areas in Sweden

Områdestyp	Antal	Total areal, ha	därav landareal, ha
Nationalparker (NP)	26	652 395	590 681
Naturreservat (NR)	2 192	3 893 654	3 273 867
Naturvårdsområden (NVO)	140	223 914	146 071
Djurskyddsområden (DSO)	1 049	107 617	60 659
Summa 2000	3 407	4 877 580	4 071 279
Summa 1999	3 347	3 906 912	3 150 296

Skyddade arealer år 1909 – 2000, ha

Protected areas in Sweden 1909 – 2000

Maria Tiricke, Naturvårdsverket
Tfn 08-698 13 30, maria.tiricke@environ.se

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Leif Norman, SCB
tfn 08-506 947 31, leif.norman@scb.se

Norra Sverige dominerar

Den skyddade arealen är mycket ojämnt fördelad i landet. Av den totala arealen nationalparker och naturreservat ligger ca 3,7 milj. ha, motsvarande 81 %, i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län. Inom dessa län ligger tyngdpunkten av skyddade områden i fjällen eller längs kanten av fjällkedjan.

Skyddade områden av något slag saknas helt i 16 av landets 289 kommuner. I över hälften av kommunerna, 161 st., är mer än 1 % av landarealen skyddad i någon form, medan 35 kommuner har mer än 10 % av sin landareal skyddad. Allra störst andel skyddad landareal återfinns i Salems kommun (56 %) och Sorsele (52 %). I absoluta tal dominerar inre Norrlands ytstora kommuner, som Jokkmokk, Gällivare, Sorsele och Kiruna.

Skyddade naturtyper

Barrskog är den naturtyp som dominerar inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden, ca 24 %. Även lövskog, 16 %, och vegetationstäckt öppen fastmark, 21 %, är väl representerade. 16 % utgörs av vatten.

De skyddade myrarna uppgick 2000-12-31 till ca 559 000 ha eller 12 % av den skyddade arealen. Detta kan jämföras med den totala myrarealen i landet, som uppgår till ca 5 milj. ha.

Övrigt skydd

Skyddet av biotoper regleras i miljöbalken och består av 1 548 områden med 4 439 ha som har avgränsats av skogsvårdsstyrelserna. Dessutom har länsstyrelserna avgränsat biotoper i 79 områden omfattande 155 hektar.

Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv regleras också i miljöbalken. För naturvård är avsatt 10,4 milj. ha och för friluftsliv 10,9 milj. ha.

De fyra s.k. nationalälvarna Torneälven, Kalixälven, Piteälven och Vindelälven samt ytterligare 40 delavrinningsområden med en totalareal om 153 289 km² är skyddade mot vattenkraftutbyggnad. Dessutom är 10 älvsträckor i 7 andra vattendrag skyddade.

Kostnader

För att säkra skyddade områden avsattes under år 2000 345,4 miljoner kr. Av detta avser 254,7 milj. kr köp, 79,7 milj. kr ersättning för intrång och 11,0 milj. kr bidrag. Därutöver har Skogsstyrelsen betalat ut 55,8 milj. kr som ersättning för biotopskydd.

Flera skärgårdsområden är skyddade

Innehåll

Statistiken med kommentarer	6
Nationalparker	6
Naturresevat	8
Avstånd till nationalparker och naturresevat	10
Naturvårdsområden	13
Naturminnen	15
Djurskyddsområden	16
Skyddsmotiv	18
Naturtyper	19
Skyddad skogsmark	23
Storleksfördelning	24
Skyddad myr	25
Förvaltare av skyddade områden	26
Skötselplaner	27
Fridlysta djur- och växtarter	28
Biotopskydd	29
Marina skyddade områden	30
Kommunala beslut	31
Riksintressanta områden	32
Skyddade älvar	33
Nationalstadsparker	34
Kostnader	35
Internationell utblick	36
Fördelning av NP, NR, NVO och DSO på kommuner	37

Tabell- och figurförteckning

Tabell 1	Nationalparker 2000-12-31	6
Figur 1	Nationalparker 2000-12-31	7
Tabell 2	Naturresevat länsvis 2000-12-31	8
Figur 2	Naturresevat 2000-12-31	9
Tabell 3	Folkmängd inom olika avstånd från nationalparker och naturresevat	10
Figur 3	Folkmängd inom olika avstånd från nationalparker och naturresevat	10
Figur 4	Areal nationalparker och naturresevat inom 20 km efter antal invånare	10
Figur 5	Areal nationalpark och naturresevat inom 20 km. Ha	11
Figur 6	Areal nationalpark och naturresevat inom 50 km. Ha	11
Tabell 4	Nationalparker och naturresevat inom 50 km kring de 10 största tätorterna	12
Tabell 5	Landareal nationalparker och naturresevat per person	

	inom 50 km kring de 10 största tätorterna, m ²	12
Tabell 6	Naturvårdsområden länsvis 2000-12-31	13
Figur 7	Naturvårdsområden 2000-12-31	14
Tabell 7 och figur 8	Naturminnen länsvis 2000-12-31	15
Tabell 8	Djurskyddsområden länsvis 2000-12-31	16
Figur 9	Djurskyddsområden 2000-12-31	17
Tabell 9	Huvudsakliga skyddsmotiv 2000-12-31	18
Figur 10	Huvudsakliga skyddsmotiv	18
Tabell 10	Naturtyper inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden länsvis 2000-12-31. Hektar	19
Tabell 11	Naturtyper inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden länsvis 2000-12-31. Procent	19
Figur 11	Naturtyper inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden länsvis 2000-12-31. Procent av skyddade arealer	20
Figur 12	Naturtypernas procentuella fördelning	22
Tabell 12a och figur 13a	De 10 största naturreservaten. Hektar	24
Tabell 12b och figur 13b	De 10 största naturvårdsområdena. Hektar	24
Tabell 12c och figur 13c	De 10 största djurskyddsområdena. Hektar	24
Tabell 13	Storleksfördelning av skyddade områden 2000-12-31	25
Tabell 14 och figur 14	Skyddad myr inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2000-12-31. Hektar	25
Tabell 15	Förvaltare av nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2000-12-31	26
Tabell 16	Skötselplaner för naturreservat och naturvårdsområden	27
Tabell 17	Djur- och växtarter fridlysta i hela riket 2000-12-31	28
Tabell 18	Biotopskyddsområden 2000-12-31	29
Tabell 19	Reservat i marin miljö 2000-12-31	30
Figur 15	Marina skyddade områden 2000-12-31	30
Tabell 20	Kommunala beslut om NR och NVO till 2000-12-31	31
Tabell 21	Riksintressanta områden, areal i hektar	32
Tabell 22	Älvar skyddade mot vattenkraftsutbyggnad	33
Tabell 23	Nationalstadspark	34
Figur 16	Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken	34
Tabell 24a och figur 17	Kostnader för säkrade områden år 2000, tkr	35
Tabell 24b	Fördelning på olika markåtkomstformer	35
Tabell 25	Skyddad natur i ett antal europeiska länder 1997	36
Figur 18	Skyddad areal (NP, NR, NVO och DSO) kommunvis, procent av total landareal i resp. kommun	38
Tabell 26	Skyddad natur per kommun 2000	39

Fakta om statistiken	44
<hr/>	
Detta omfattar statistiken	44
Definitioner och förklaringar	44
Så görs statistiken	46
Naturvårdsregistret – historik och uppläggnig	46
Statistikens tillförlitlighet	46
In English	48
<hr/>	
Summary	48
List of tables	50
List of terms	51

Statistiken med kommentarer

Nationalparker

Tabell 1 Nationalparker 2000-12-31

Table 1 National parks

Namn	Län	Kommun	Areal tot, ha	Areal land, ha	Skyddsmotiv
Ängsö	AB	Norrtälje	188	73	BOKLR
Tyresta	AB	Haninge	1 970	1 880	BZOSXGKR
Store mosse	F	Gnosjö	7 850	7 491	BOESGL
		Vaggeryd			
		Värnamo			
Blå Junfrun	H	Oskarshamn	191	66	GL
Norra Kvill	H	Vimmerby	111	109	BZOS
Gotska Sandön	I	Gotland	4 500	3 638	ZGL
Stenshuvud	M	Simrishamn	302	242	BZOSGKLR
Dalby Söderskog	M	Lund	37	37	BSK
Trestickan	O	Dals-Ed	2 909	2 722	GLS
Djurö	O	Mariestad	2 400	315	BZOSGKFLR
Tiveden	O	Karlsborg	1 353	1 216	BSGFL
		T			
		Laxå			
Garphyttan	T	Örebro	111	111	K
Färnebofjärden	U	Heby	10 100	5 990	BZFGKORS
		Sala			
		W			
		Avesta			
		X			
		Sandviken			
Töfsingsdalen	W	Älvdalen	1 615	1 613	ZSGL
Hamra	X	Ljusdal	29	28	BS
Skuleskogen	Y	Kramfors	2 950	2 650	BSGL
		Örnsköldsvik			
Sånfjället	Z	Härjedalen	10 440	10 400	ZSGL
Björnlandet	AC	Åsele	1 130	1 095	SK
Abisko	BD	Kiruna	7 700	6 877	BEGFLR
Muddus	BD	Jokkmokk	49 340	47 880	BZOSGLR
		Gällivare			
Padjelanta	BD	Jokkmokk	198 400	167 100	BZOGKLR
Pieljekaise	BD	Arjeplog	15 340	13 998	SL
Sarek	BD	Jokkmokk	197 000	193 100	BZOGLR
Stora Sjöfallet	BD	Jokkmokk	127 800	118 700	BZOSGLR
		Gällivare			
Vadvetjåkka	BD	Kiruna	2 630	2 582	BGL
Haparanda skärgård	BD	Haparanda	6 000	770	BOGKR
Summa 2000			652 395	590 681	
Summa 1999			652 395	590 681	

Kommentarer till tabell 1 och figur 1

1. Ca 95 % av den totala nationalparksarealen ligger inom fjällområdet i Norrbottens län (Abisko, Stora Sjöfallet, Sarek, Pieljekaise, Vadvetjåkka, Padjelanta) eller fjällnära i samma län (Muddus). Således råder en stor naturgeografisk obalans när det gäller de befintliga nationalparkerna.

2. Av den totala nationalparksarealen utgör ca 9 % vatten (se vidare tabell 10 och kommentarer till denna).

3. År 1989 presenterade Naturvårdsverket en Nationalparksplan för Sverige. Denna utgör verkets förslag till nytt nationalparkssystem. Tjugo områden föreslås som nya nationalparker. Planen innebär även att ett antal befintliga nationalparker föreslås upphävas. Sammantaget kommer Nationalparksplanen, när den är genomförd, att föra med sig en jämnare representation av de olika landskapstyper som finns i Sverige och därmed också en bättre geografisk fördel-

ning. Om alla förslag realiseraras, kommer den totala arealen inom nationalparker att mer än trefaldigas.

4. De flesta nationalparkerna bildades före Naturvårdsverkets tillkomst år 1967. De första (9 stycken) avsattes redan år 1909. Under 1990-talet avsattes Björnlandet, Djurö, Tyresta, Haparanda skärgård, Trestickan och Färnebofjärden.

5. Av den sammanlagda skyddade landarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och djurskyddsområden) utgör nationalparkernas landareal 14,5 %.

6. Skyddsmotiven förklaras i avsnittet "Fakta om statistiken".

Figur 1 Nationalparker 2000-12-31

Chart 1 National parks

Naturresevat

Tabell 2 Naturresevat länsvis 2000-12-31

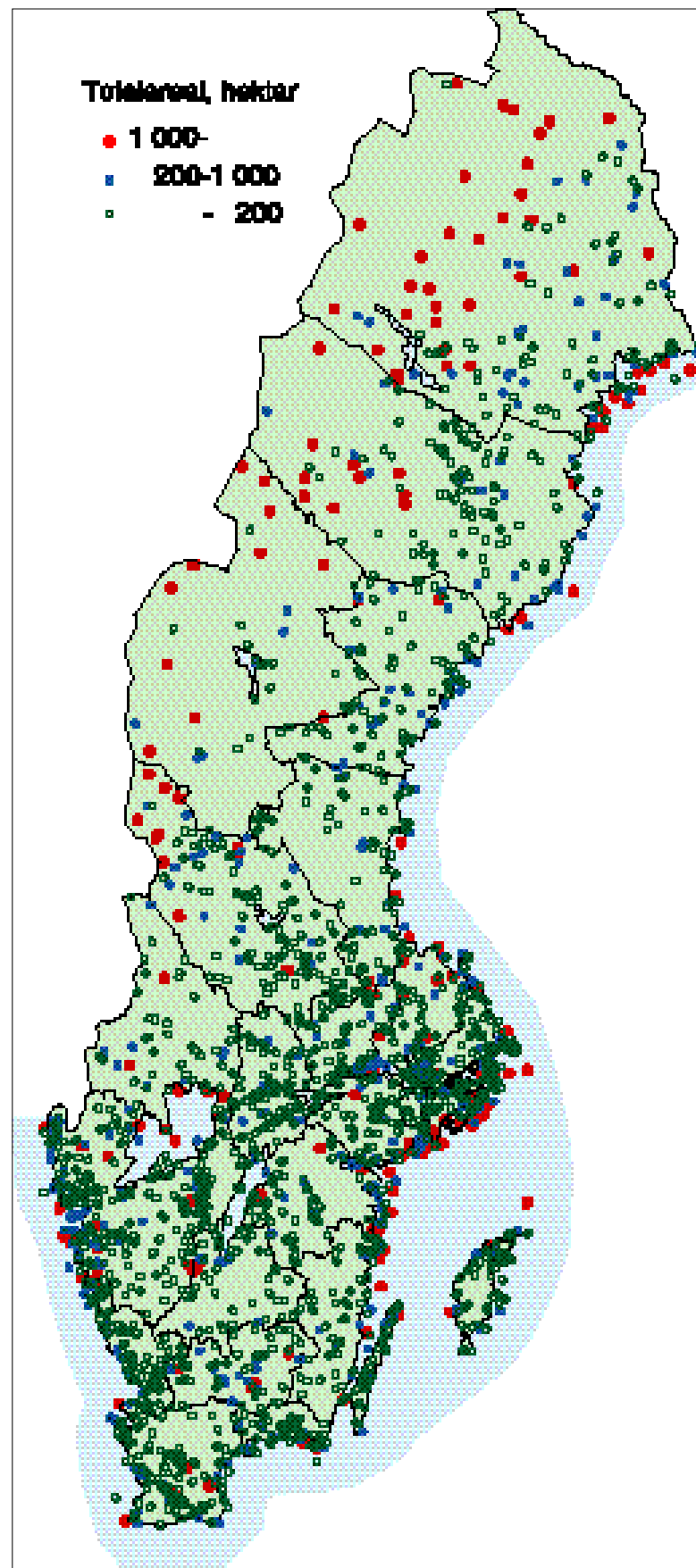
Table 2 Nature reserves by county

Län	Antal	Areal totalt, ha	Därav landareal, ha	Andel landareal av totalarealen, %
AB	172	70 307	22 969	33
C	69	28 833	16 742	58
D	73	34 519	10 714	31
E	94	40 806	10 378	25
F	61	8 255	7 502	91
G	68	11 718	7 135	61
H	115	31 378	11 623	37
I	63	70 508	5 716	8
K	63	11 001	5 422	49
M	143	62 451	16 254	26
N	113	11 869	9 029	76
O	277	69 573	40 374	58
S	63	89 975	35 736	40
T	91	10 075	6 973	69
U	78	25 216	12 032	48
W	136	212 343	206 588	97
X	90	18 907	9 871	52
Y	89	20 956	15 914	76
Z	37	432 209	406 327	94
AC	144	801 965	733 958	92
BD	153	1 830 788	1 682 608	92
Summa 2000	2 192	3 893 654	3 273 867	84
Summa 1999	2 122	2 922 872	2 353 399	81

Kommentarer till tabell 2 och figur 2

- 86 % av landarealen i naturresevat ligger i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Inom dessa län ligger merparten av reservaten i fjällområdet eller det fjällnära området (ovanför den s.k. skogsodlingsgränsen).
- Vissa naturgeografiska regioner och deras naturtyper är klart underrepresenterade bland den skyddade arealen (se även kommentar 1 till tabell 1). Det gäller främst naturgeografiska regioner i den mellanboreala och den sydligt boreala zonen samt regioner i resten av Svealand och Götaland.
- Av den totala reservatsarealen i landet utgör 16 % vatten.
- Av den sammanlagda skyddade landarealen (nationalparker, naturresevat, naturvårdsområden och djurskyddsområden) utgör reservatlandarealen 80 %.
- Sedan 1967, året då Naturvårdsverket och länsstyrelsernas naturvårdsenheter (i dag miljövårdsenheter) bildades, har antalet naturresevat ökat från 360 till 2 192. Under samma tid har den totala landarealen ökat från ca 25 000 ha till 3 274 000 ha.
- Observera att antalet områden påverkas av att registrering sker länsvis. Ett sammanhängande område som korsar en länsgräns blir därmed fördelat på flera områden (ett per län). Antalet sammanhängande områden i riket som helhet är därför något färre än det som anges i tabellens summerad. Men för O, P och R län (förutom Habo och Mullsjö kommuner) som slogs samman till ett län 1998 redovisas dock fortfarande objekt som delas av tidigare länsgräns som två objekt.
- Naturresevatens totalareal ökade under år 2000 med hela 971 000 hektar, motsvarande ca 33 %.
- Vid sidan av naturresevat har skyddsformen kulturresevat inrättats. Ett sådant område, Åsens by i F-län, har skyddats.

Figur 2 Naturresevat 2000-12-31
Chart 2 Nature reserves

Avstånd till nationalparker och naturreservat

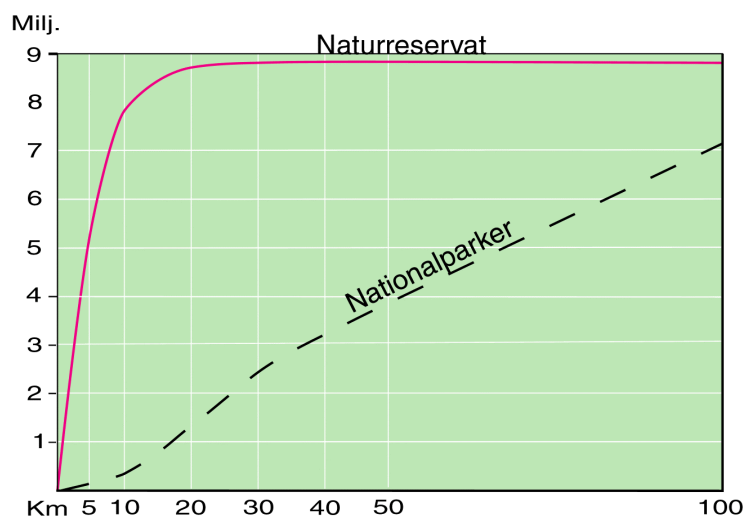
Tabell 3 Folkmängd inom olika avstånd från nationalparker och naturreservat

Table 3 Population within different distances from national parks and nature reserves

Avstånd	Nationalparker, antal personer	% av tot bef	Naturreservat, antal personer	% av tot bef	Nationalparker o naturreservat	% av tot bef
Inom	0	0,0	7 500	0,1	7 500	0,1
5 km	94 500	1,1	5 070 000	57,1	5 078 000	57,2
10km	300 000	3,4	7 831 000	88,2	7 840 000	88,3
20 km	1 304 000	14,7	8 760 000	98,6	8 770 000	98,7
30 km	2 470 000	27,8	8 848 000	99,6	8 848 000	99,6
40 km	3 239 000	36,5	8 871 000	99,9	8 871 000	99,9
50 km	3 868 000	43,5	8 883 000	100,0	8 883 000	100,0
100km	7 261 000	81,7	8 883 000	100,0	8 883 000	100,0

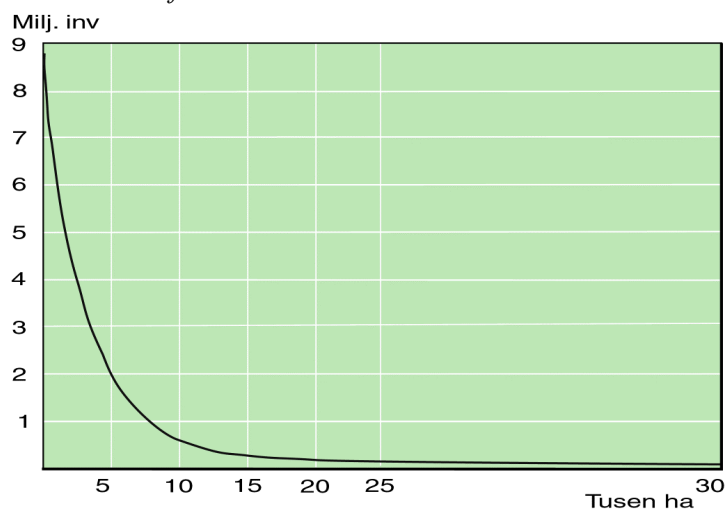
Figur 3 Folkmängd inom olika avstånd från nationalparker och naturreservat

Chart 3 Population within different distances from national parks and nature reserves

Figur 4 Areal nationalparker och naturreservat inom 20 km efter antal invånare

Chart 4 Area of national parks and nature reserves within 20 km by number of inhabitants

Kommentarer till tabell 3 och figurerna 3-4 ovan och 5-6 nedan

1. Ca 7 500 personer har sin bostad i nationalpark eller naturreservat. Inom fem km når drygt fem milj. invånare denna typ av skyddsobjekt. Närmare 99 % av befolkningen har tillgång till nationalpark eller naturreservat inom 20 km från bostaden. Inom 50 km har hela befolkningen denna tillgång.

2. Nationalpark når 82 % av befolkningen inom 10 mil från bostaden.

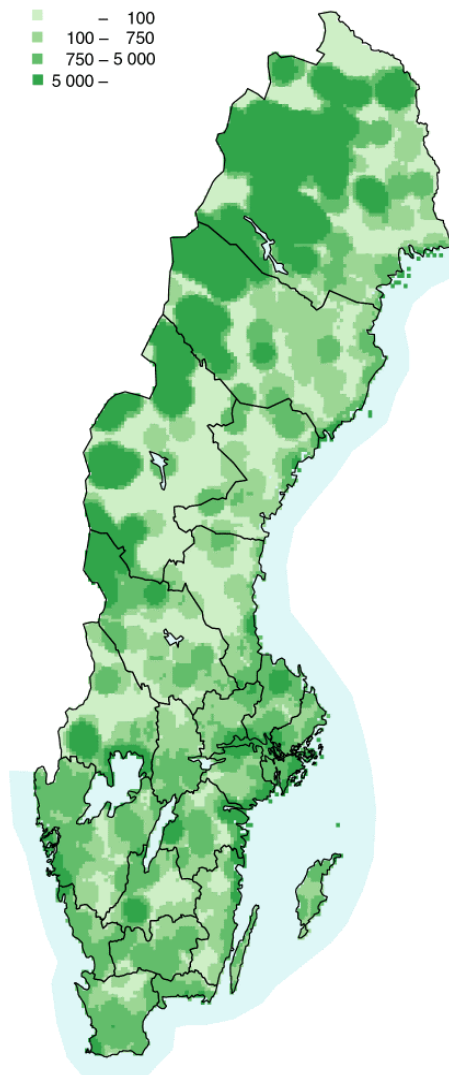
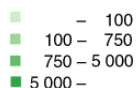
3. Figur 4 visar hur stor areal (land och vatten) nationalpark eller naturreservat man når inom 20 km från bostaden. Ca 1 500 personer når minst 50 000 ha sådan areal inom detta avstånd. Närmare en milj. personer når minst 8 000 ha, och ca fyra milj. når minst 2 500 ha. Bor man mitt i ett naturreservat, och detta sträcker sig 20 km åt alla håll, har man tillgång 125 600 ha skyddad areal. Ingen i landet bor så. Drygt 100 000 personer når över huvudtaget inte nationalpark eller naturreservat inom 20 km från bostaden.

4. Kartorna nedan visar tillgången på arealer nationalpark och naturreservat inom 20 km resp 50 km från punkter utlagda över Sveriges yta med 5 km avstånd från varandra.

Figur 5 Areal nationalpark och naturreservat inom 20 km. Ha

Chart 5 Area of national parks and nature reserves within 20 km.

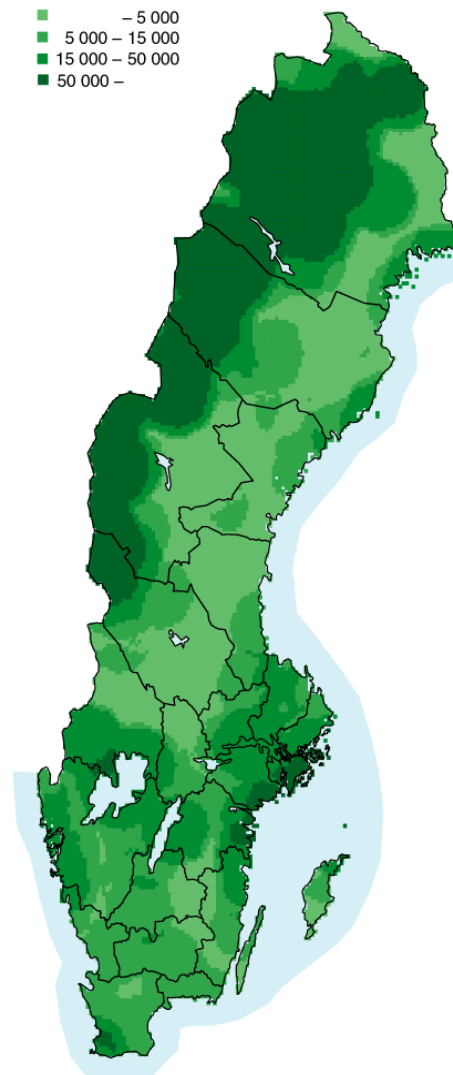
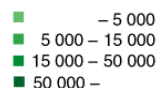
Hectares

Figur 6 Areal nationalpark och naturreservat inom 50 km. Ha

Chart 6 Area of national parks and nature reserves within 50 km.

Hectares

Tabell 4 Nationalparker och naturreservat inom 50 km kring de 10 största tätorterna
 Table 4 National parks and nature reserves within 50 km around the 10 largest cities

Tätort	Areal NP, ha	därav land	Areal NR, ha	därav land	Sa areal NP och NR, ha	därav land	Totalt areal inom 50 km	därav land	% NP o NR total areal	därav land
Stockholm	2 060	1 950	65 920	24 390	67 980	26 340	1 370 920	916 050	5,0	2,9
Göteborg	0	0	30 730	15 110	30 730	15 110	1 156 400	643 910	2,7	2,3
Malmö	40	40	51 340	7 550	51 380	7 590	971 670	431 700	5,3	1,8
Uppsala	0	0	22 070	15 690	22 070	15 690	947 420	860 370	2,3	1,8
Västerås	0	0	28 000	12 060	28 000	12 060	933 100	832 770	3,0	1,4
Örebro	110	110	5 170	3 910	5 280	4 020	929 150	837 410	0,6	0,5
Linköping	0	0	10 960	3 270	10 960	3 270	939 320	834 850	1,2	0,4
Helsingborg	0	0	6 740	5 590	6 740	5 590	920 550	412 000	0,7	1,4
Norrköping	0	0	17 550	2 700	17 550	2 700	913 070	776 080	1,9	0,3
Jönköping	7 850	7 490	15 010	14 590	22 860	22 080	1 012 480	905 890	2,3	2,4
De 10	10 060	9 590	229 240	99 420	239 300	100 010	8 240 200	5 830 000	2,9	1,7

Tabell 5 Landareal nationalparker och naturreservat per person inom 50 km kring de 10 största tätorterna, m²

Table 5 Land area of national parks and nature reserves per person within 50 km around the 10 largest cities, m²

Tätort	Befolkning, antal	Nationalpark	Naturreservat	Totalt
Stockholm	1 212 200	17	201	217
Göteborg	495 800	0	305	305
Malmö	248 500	2	304	305
Uppsala	124 000	0	1 265	1 265
Västerås	102 500	0	1 176	1 176
Örebro	95 400	12	410	422
Linköping	94 200	0	347	347
Helsingborg	87 900	0	636	636
Norrköping	82 700	0	326	326
Jönköping	81 400	920	1 793	2 713

Kommentarer till tabellerna 4 och 5

1. Den totala ytan inom 50 km runt de 10 största tätorterna uppgår alltså till 8,2 milj. ha, varav 5,8 milj. ha land. Nationalparker och naturreservat inom denna yta utgör 239 300 ha varav 100 000 ha land.

2. Vid beräkning av summa för de 10 tätorterna har hänsyn tagits till att somliga områden faller inom flera tätorters 50-kmszon. Dubbelräkning av sådana områden förekommer således inte.

3. Arealen land nationalpark och/eller naturreservat per tätortsboende inom 50 km från tätortsgränsen är, av de 10 största tätorterna, högst i Jönköping med 2 713 m². Det lägsta värdet har Stockholms tätorts invånare med 217 m².

Många har cykelavstånd till nationalpark eller naturreservat

Naturvårdsområden

Tabell 6 Naturvårdsområden länsvis 2000-12-31

Table 6 Nature management areas by county

Län	Antal	Areal totalt, ha	därav landareal, ha	Andel landareal av totalarealen, %
AB	15	12 893	6 827	53
C	-	-	-	-
D	4	2 636	2 037	77
E	2	311	311	100
F	4	2 796	2 141	77
G	3	232	177	76
H	17	9 261	9 261	100
I	7	12 306	12 049	98
K	2	965	817	85
M	9	6 290	5 991	95
N	5	5 290	1 560	29
O	38	94 745	39 642	42
S	1	11 400	10 000	88
T	1	14 800	13 500	91
U	1	8 700	8 100	93
W	6	25 525	23 187	91
X	13	7 280	3 366	46
Y	3	6 841	5 963	87
Z	1	270	265	98
AC	6	690	210	30
BD	2	683	668	98
Summa 2000	140	223 914	146 071	65
Summa 1999	139	223 816	145 986	65

Kommentarer till tabell 6 och figur 7

1. Skyddsformen naturvårdsområde, som infördes i naturvårdslagen 1974, upphörde i och med införandet av miljöbalken 1999. De områden som avsatts skall vid tillämpningen av miljöbalken anses som naturreservat.

2. Lagstiftningen gav denna skyddsform en stor begränsning (föreskrifterna får inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastighet). Skyddsformen ansågs lämplig att användas i stället för reservatsbildning i de fall det inte var nödvändigt att avsevärt försvåra markanvändningen för att uppnå syftet med förordnandet. Exempel var ytterstämning, marina miljöer och skogsområden för friluftslivet.

3. Naturvårdsområden utgör endast en mindre andel, 3,6 %, av den sammanlagda skyddade landarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och djurskyddsområden). Totalarealen naturvårdsområden ökade under år 2000 med ca 100 hektar. Orsaken till att områden tillkommit under år 2000 är att handläggningen för avsättning som naturvårdsområde påbörjades innan miljöbalken trädde i kraft.

4. Av den totala arealen naturvårdsområden utgör vatten 35 %

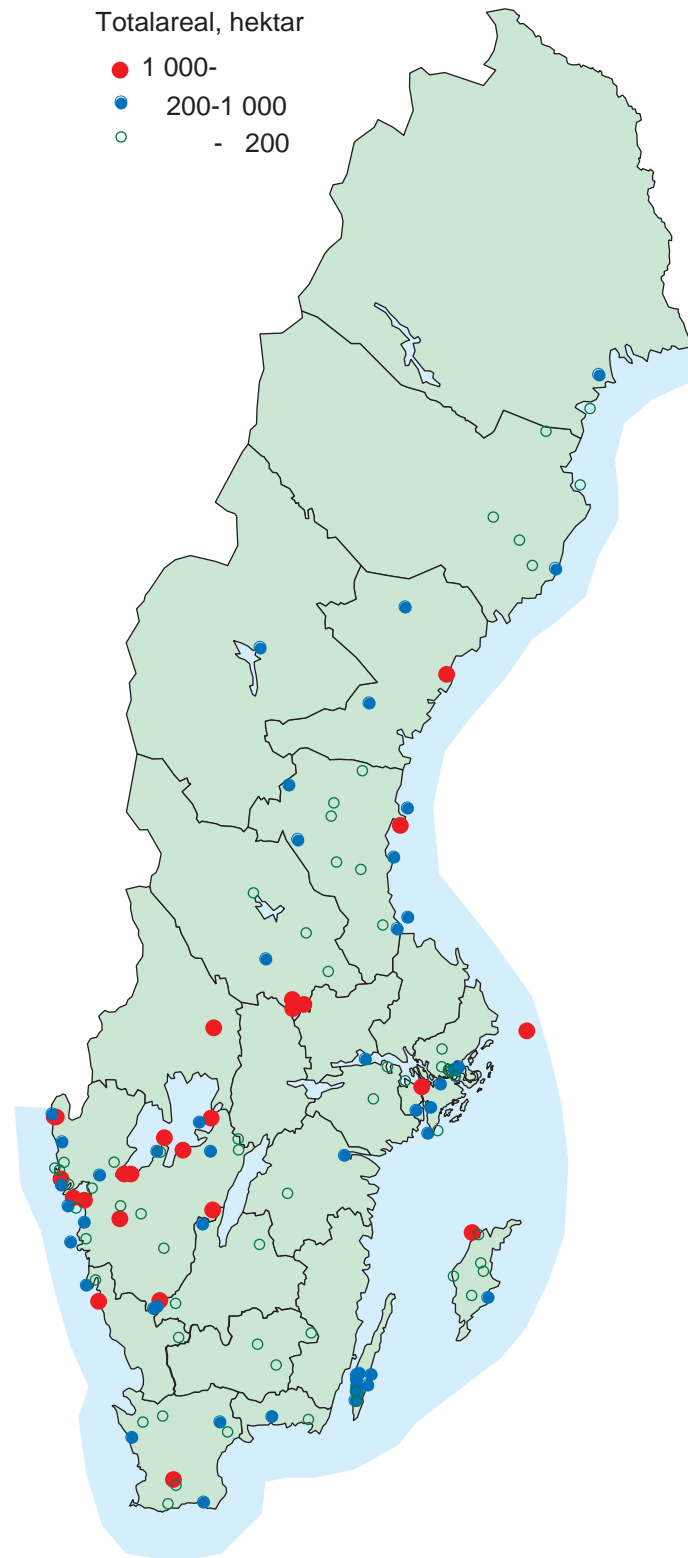
5. Observera att antalet områden påverkas av att registrering sker länsvis. Ett sammanhängande område som går över länsgränser blir därmed fördelat på flera "länsområden". Det totala antalet sammanhängande områden i riket kan därför vara något lägre än det i "Summa 2000" redovisade.

6. Den största totalarealen med naturvårdsområden återfinns i Västra Götalands län. Här återfinns många marina områden (Gullmarn och områden med grunda mjukbottenar) bland naturvårdsområdena. I Örebro, Västmanlands och Dalarnas län dominerar det stora naturvårdsområdet Malingsbo-Kloten som sammantaget har en totalareal på ca 48 500 ha.

7. Summering av de arealer som erhålls med hjälp av de digitala gränserna i d.s.k. NAVO-basen ger en totalareal för riket som ligger ca 50 000 ha lägre än den i tabellen redovisade.

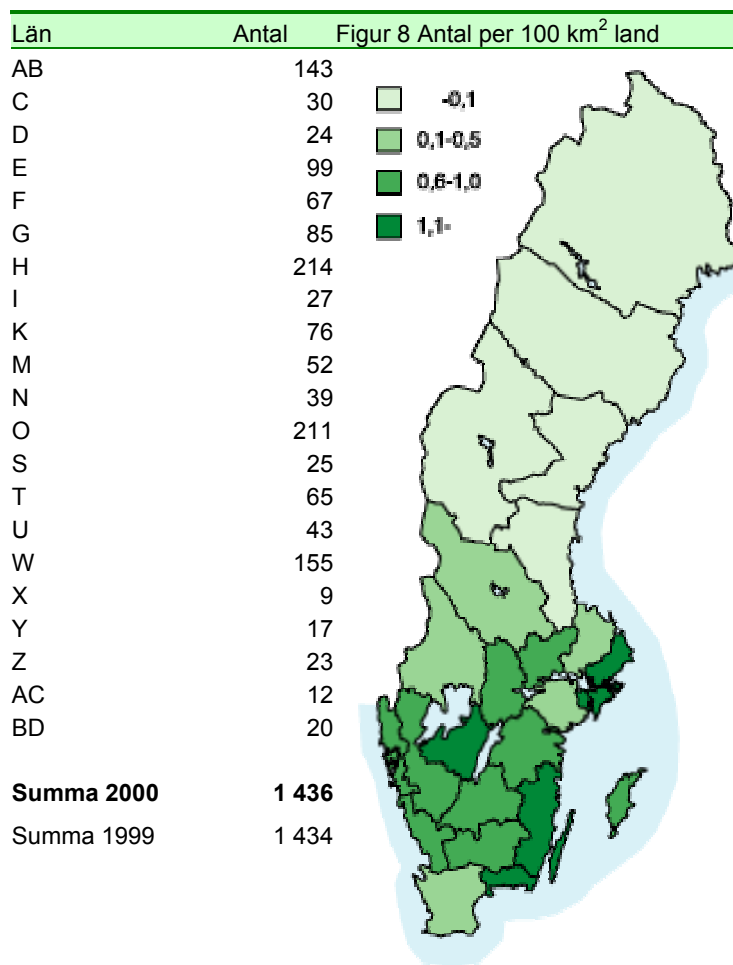
Figur 7 Naturvårdsområden 2000-12-31

Chart 7 Nature management areas

Naturminnen

Tabell 7 och figur 8 Naturminnen länsvis 2000-12-31
 Table 7 and chart 8 Natural monuments by county

Kommentarer till tabell 7 och figur 8

1. Eftersom naturminnen i huvudsak utgörs av punktobjekt är det inte meningsfullt att redovisa totalareal eller landareal för denna skyddsform. Naturminnenas andel av den sammanlagda skyddade landarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, naturminnen och djurskyddsområden) är försumbar.

2. Merparten av naturminnena är avsatta genom äldre beslut och med stöd av tidigare naturvårdslagstiftning. De flesta utgörs av mer eller mindre märkliga, oftast äldre, träd. Andra objekt är flyttblock och jättegrytor. Även mindre områden (vanligtvis mindre än 1 ha) som t.ex. växtplatser för ovanliga växter eller små holmar förekommer bland naturminnena.

3. Någon betydande ökning av antalet naturminnen är inte att vänta. Endast två objekt tillkom under år 2000.

Djurskyddsområden

Tabell 8 Djurskyddsområden länsvis 2000-12-31

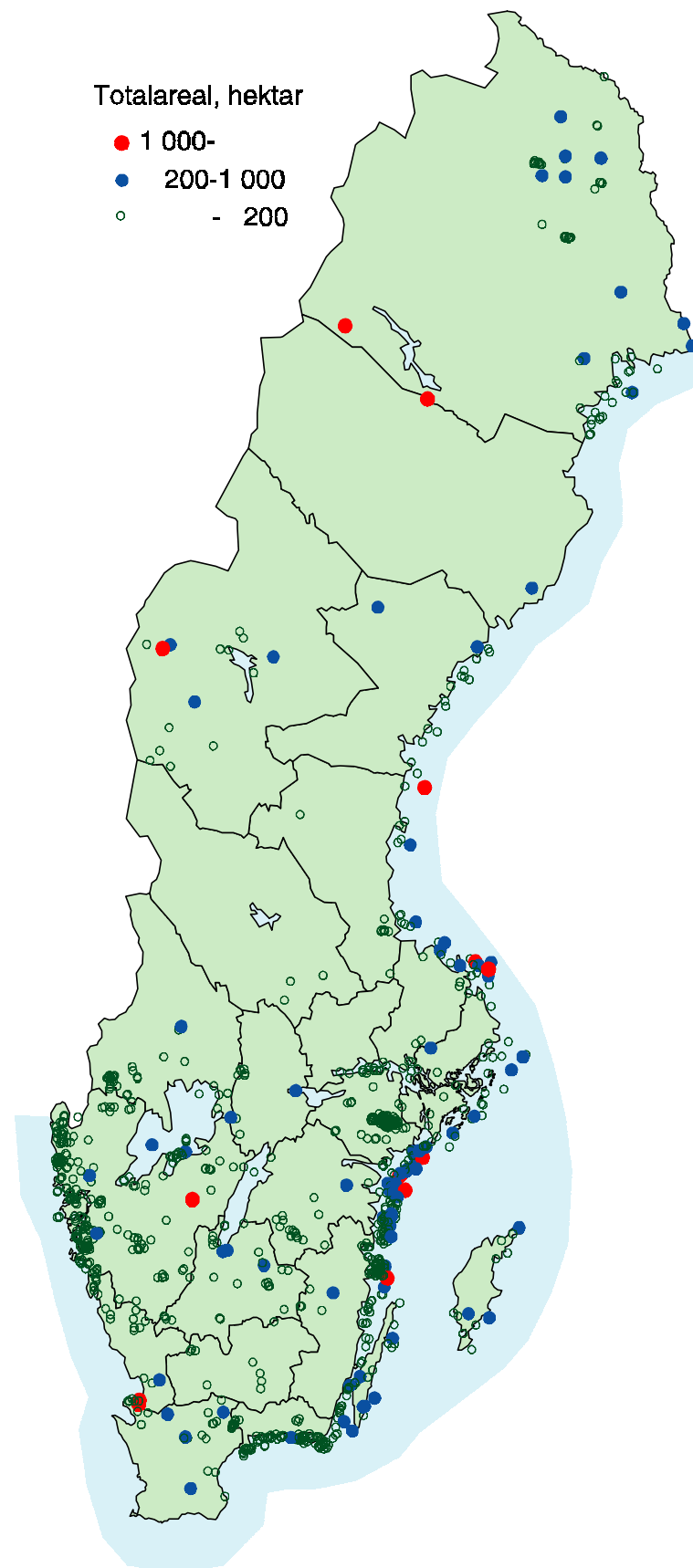
Table 8 Wildlife sanctuaries by county

Län	Antal	Areal totalt, ha	därav landareal, ha	Andel landareal av totalarealen, %
AB	30	1 653	507	31
C	30	4 896	333	7
D	162	8 212	848	10
E	70	9 842	806	8
F	27	695	259	37
G	6	114	33	29
H	118	5 571	875	16
I	14	1 987	924	47
K	70	1 548	577	37
M	61	9 181	1 768	19
N	23	568	202	36
O	281	8 343	5 048	61
S	39	678	147	22
T	2	232	110	47
U	8	54	3	6
W	8	159	100	63
X	10	1 916	16	1
Y	17	303	228	75
Z	13	1 756	1 115	63
AC	2	1 425	1 275	89
BD	58	48 485	45 487	94
Summa 2000	1 049	107 617	60 659	56
Summa 1999	1 060	107 828	60 228	56

Kommentarer till tabell 8 och figur 9

1. Närmare hälften av den sammantagna totalarealen av djurskyddsområdena utgörs av vatten.
2. Ca 75 % av den sammanlagda landarealen av djurskyddsområdena ligger i Norrbottens län. Det arealmässigt helt dominerande objektet är fågelskyddsområdet Tjålmejaure (44 000 ha).
3. De allra flesta djurskyddsområden är avsatta till skydd för fågellivet. I övriga fall är områdena avsatta till skydd för sälar eller för en kombination av fågel- och sälskydd.
4. Föreskrifter om tillträdesförbud kan även meddelas inom ramen för ett förordnande om nationalpark, naturreservat, naturvårdsområde eller naturminne. De områden som berörs av tillträdesförbud på detta sätt redovisas inte i tabell 8.
5. Av den sammanlagda skyddade landarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och djurskyddsområden) utgör landarealen av djurskyddsområdena ca 1,5 %.
6. Antalet djurskyddsområden minskade år 2000 med 11 st. Av dessa utgörs merparten av ett antal fiskuselokaler i Gästrikland.

Figur 9 Djurskyddsområden 2000-12-31
Chart 9 Wildlife sanctuaries

Skyddsmotiv

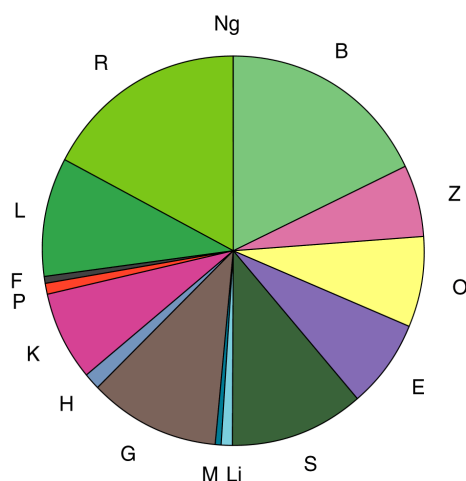
Tabell 9 Huvudsakliga skyddsmotiv 2000-12-31

Table 9 Main reasons for protection

Motiv	Beteckning	Antal objekt (NP, NR, NVO)
Botanik	B	1 125
Friluftsliv	R	998
Skoglig ekologi	S	766
Geovetenskap	G	640
Landskapsbild	L	548
Ekologi (allmän, övrig terrester)	E	508
Ornitologi	O	475
Kulturvetenskap	K	436
Zoologi (exkl ornitologi)	Z	432
Hydrologi	H	102
Limnisk ekologi	Li	65
Pedagogik	P	51
Forskningsområde (referensområde)	F	35
Marin ekologi	M	32
Naturgeografi	Ng	1

Figur 10 Huvudsakliga skyddsmotiv

Chart 10 Main reason for protection

Kommentarer till tabell 9 och figur 10

(Se även "Skyddsmotiv" i avsnittet "Fakta om statistiken")

1. Varje objekt har i regel flera olika skyddsmotiv. Summan av kolumnen "Antal objekt" överstiger således vida summan av antalet nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden (2 358 st). Redovisningen ger dock en god bild av hur ofta olika skyddsmotiv är angivna i besluten.

2. Endast de skyddsmotiv som uttryckligen finns angivna i respektive förordnandebeslut, vanligtvis under rubriken "syftet/ändamålet med nationalparken/naturreservatet/naturvårdsområdet", har registrerats i Naturvårdsregistret.

3. De skyddsmotiv som oftast finns angivna i besluten är i frekvensordning botanik, friluftsliv, skoglig ekologi, geovetenskap och landskapsbild.

4. Förhållandevis få områden har skyddats uttryckligen utifrån motiven limnisk ekologi, marin ekologi, hydrologi, referensområde och pedagogik. Självfallet tillgodoses de tre sistnämnda motiven i viss utsträckning i de skyddade områdena utan att dessa motiv uttryckligen är angivna i besluten. Däremot är genuint marina och limniska objekt ovanliga bland hittills skyddade områden.

5. I närmare hälften (998 st) av de skyddade områdena (2 358 st) är friluftsliv angivet som ändamålet, eller ett av ändamålen, med förordnandet.

Naturtyper

Tabell 10 Naturtyper inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden länsvis 2000-12-31. Hektar

Table 10 Nature types in national parks, nature reserves and nature management areas by county. Hectares

Län	Lövskog	Blandskog	Barrskog	Myr	Agrar odlingsmark	Vegetationstäckta öppna fastmark	Substratdominerad mark	Vatten	Övrigt	Totalt
AB	2 787	2 979	10 736	993	7 740	13	6 071	53 608	427	85 355
C	714	2 635	7 419	2 820	2 479	-	495	12 091	181	28 833
D	773	925	5 553	853	2 166	-	2 238	24 373	273	37 155
E	1 053	819	4 984	577	2 342	-	873	30 429	41	41 117
F	695	575	4 290	10 731	756	-	35	1 766	53	18 901
G	592	402	2 552	3 207	495	-	17	4 637	47	11 948
H	1 571	598	4 993	703	2 417	9 533	1 165	19 952	8	40 940
I	66	28	7 392	721	8 094	1 897	3 191	65 910	15	87 314
K	2 892	275	1 075	69	1 828	-	43	5 727	58	11 967
M	4 707	731	4 269	385	11 077	-	797	46 556	556	69 079
N	1 353	781	2 439	1 134	3 984	-	903	6 554	12	17 159
O	6 359	4 055	32 154	8 990	15 881	242	14 701	86 372	1 256	170 011
S	816	1 377	38 107	2 725	572	-	2 137	55 638	2	101 375
T	526	479	15 602	4 038	735	-	13	4 523	39	25 954
U	1 743	3 027	10 861	3 233	4 059	452	234	15 394	34	39 036
W	13 579	1 765	97 585	29 424	1 122	76 866	11 033	8 154	94	239 622
X	945	4 687	5 083	3 563	469	341	567	15 368	31	31 054
Y	230	2 032	13 607	3 256	1 415	6	3 322	6 864	14	30 747
Z	28 611	109	128 310	46 344	118	59 190	154 311	25 927	1	442 919
AC	207 710	10 096	122 620	109 965	1 903	210 300	72 161	69 024	6	803 785
BD	465 094	47 502	645 131	325 200	844	636 435	100 436	198 404	16 637	2 435 681
Summa	742 815	85 877	1 164 761	558 930	70 495	995 275	374 742	757 272	19 785	4 769 952

Tabell 11 Naturtyper inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden länsvis 2000-12-31. Procent

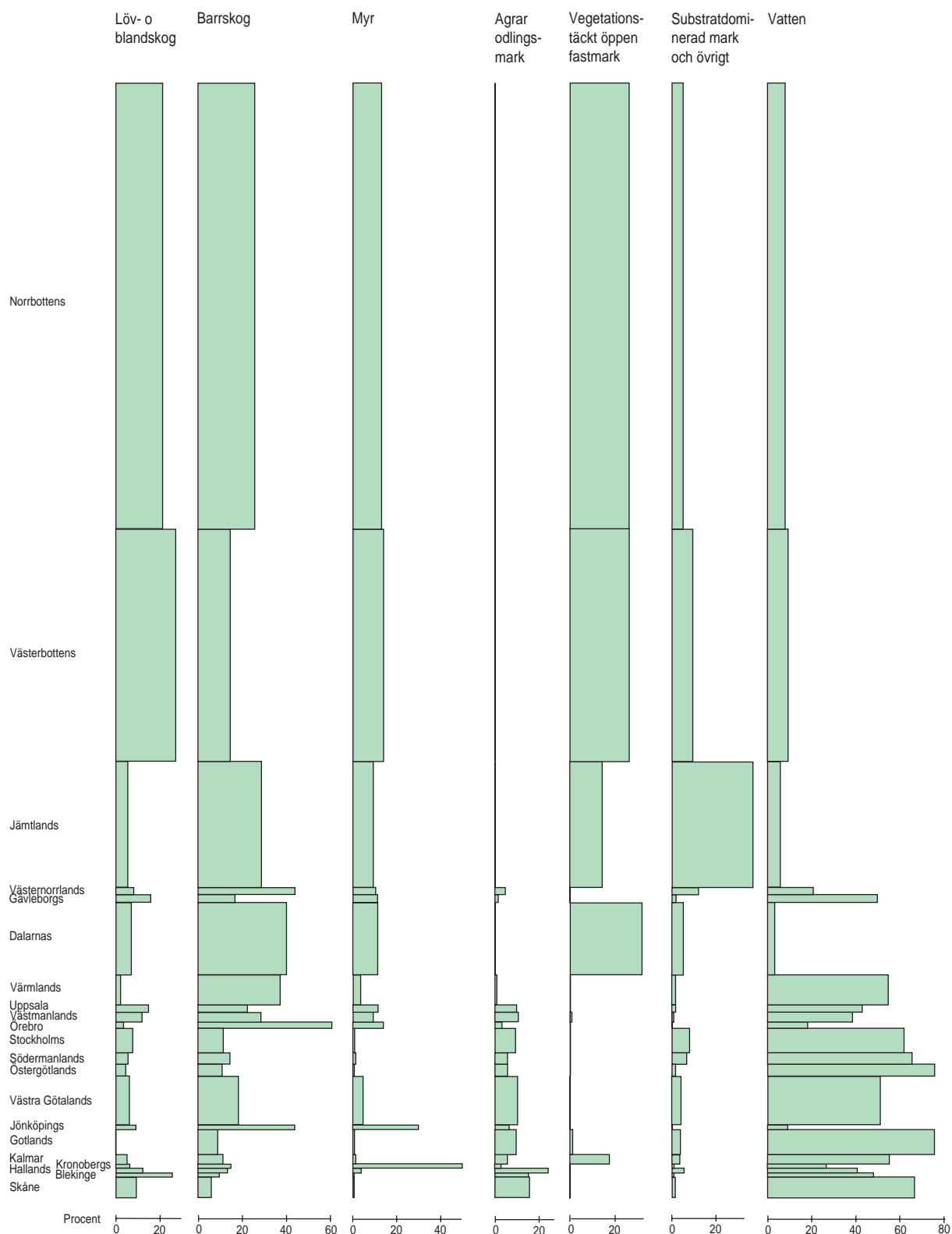
Table 11 Nature types in national parks, nature reserves and nature management areas by county. Percent

Län	Lövskog	Blandskog	Barrskog	Myr	Agrar odlingsmark	Vegetationstäckta öppna fastmark	Substratdominerad mark	Vatten	Övrigt	Totalt
AB	3	3	13	1	9	0	7	63	1	100
C	2	9	26	10	9	-	2	42	1	100
D	2	2	15	2	6	-	6	66	1	100
E	3	2	12	1	6	-	2	74	0	100
F	4	4	23	54	5	-	0	10	1	100
G	5	3	20	26	4	-	0	40	0	100
H	4	1	11	2	6	23	3	49	-	100
I	0	0	8	1	9	2	4	75	0	100
K	24	2	9	1	15	-	0	48	0	100
M	7	1	6	1	16	-	1	67	1	100
N	8	5	14	7	23	-	5	38	0	100
O	4	2	19	5	9	0	9	51	1	100
S	1	1	38	3	1	-	2	55	0	100
T	2	2	60	16	3	-	0	17	0	100
U	4	8	28	8	10	1	1	39	0	100
W	6	1	41	12	0	32	5	3	0	100
X	3	15	16	11	2	1	2	49	0	100
Y	1	7	44	11	5	0	11	22	0	100
Z	6	0	29	10	0	13	35	6	0	100
AC	26	1	15	14	0	26	9	9	0	100
BD	19	2	26	13	0	26	4	8	1	100
Summa	16	2	24	12	1	21	8	16	0	100

Figur 11 Naturtyper inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden länsvis 2000-12-31. Procent av skyddade arealer

Höjden på respektive länsstapel är proportionell mot länets skyddade areal. Länen är angivna från norr till söder.

Chart 11 Nature types in national parks, nature reserves and nature management areas by county

Kommentarer till tabellerna 10 och 11 samt figur 11

1. Följande definitioner gäller för de redovisade naturtyperna.

För gränsdragningen mellan skog och myr gäller att inom begreppet skog inryms produktiv skogsmark (även hyggen) samt impediment bevuxna med träd (skogsklädda myrar, hållmarker). Med myr avses öppen myr samt myr med marträäd.

Lövskog

Som lövskog anges även lövskog med ett inslag av barrträd som högst uppgår till ca 30 % av virkesförrådet. Här ingår även trädbevuxta hagmarker, t.ex. ekhagar, med en kronslutenhet > 30 %. Alla lövängar registreras under vegetationstäckt öppen fastmark.

Blandskog

Avser barr/lövblandad skog där inslaget av lövträd utgör ca 30–70 % av virkesförrådet.

Barrskog

Avser barrskog samt barrskog med ett inslag av lövträd som uppgår till högst 30 % av virkesförrådet.

Myr

Avser våtmarker av typen mosse, kärr, blandmyrar m.m. Våta och fuktiga ängstyper registreras under vegetationstäckt öppen fastmark.

Agrar odlingsmark

Avser åkermark, d.v.s. mark som använts för öppen växtodling (t.ex. spannmål) eller som vall, samt kultiverad betesmark. Med sådan avses betesmark som normalt blir förbättrad genom markbearbetning och andra kulturåtgärder (insådd etc.). Naturlig betesmark ingår även.

Vegetationstäckt öppen fastmark

Avser öppna hedtyper där risväxter ingår, t.ex. lavhed, ljunghed och gräshed samt öppna ängstyper med dominerande inslag av gräs och örter t.ex. torräng, våtäng, högörtäng, löväng och hagmarker med kronslutenhet < 30 %.

Substratdominerad mark

Avser impedimentartad mark som nästan helt saknar högre vegetation t.ex. hållmark, blockmark, rasmark, strandklapper och sandstrand.

Övrigt

Avser de naturtyper som inte ingår i de som definierats ovan.

2. Föreliggande indelning i Naturvårdsregistret av naturtyper har vissa uppenbara brister. De största är följande.

- Ädellövskog, enligt ädellövskogslagens definition, redovisas inte separat.
- Redovisningen ger inte någon uppgift om hur stora arealer av de naturligt gräsbärande arealerna inom skyddade objekt som i dag hävdas genom bete eller slätter. Se dock även punkt 6.
- Indelningen är mycket grov, t.ex. när det gäller myrar. En finare indelning av bl.a. denna naturtyp hade varit önskvärd.

Trots ovanstående brister ger redovisningen en grov bild av fördelningen av olika naturtyper inom de skyddade områdena.

3. Redovisningen ger ingen uppfattning om hur stor andel av respektive naturtyp som har ett fullgott skydd, eller vård, inom den skyddade arealen. Inom

nationalparkerna måste de ingående naturtyperna sägas ha ett totalt skydd. Här föreligger heller i regel inte problemet med att upprätthålla en erforderlig hävd.

I naturreservaten däremot har varje reservat sina egna "skraddarsydda" föreskrifter. Detta innebär i praktiken att t.ex skogsmarken inom reservaten i många fall helt saknar skydd eller endast har begränsat skydd (se vidare tabell 12 och kommentarer till denna).

Skyddsformen naturvårdsområde har en given begränsning beträffande omfattning av skyddet av förekommande naturtyper genom att föreskrifterna inte får vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastighet.

4. Det har inte ansetts meningsfullt att redovisa fördelningen av naturtyper inom djurskyddsområden och naturminnen. Den förstnämnda skyddskategorin medför inget skydd för själva naturtypen i fråga. Naturminnenas areal är försumbar bredvid nationalparkernas, naturreservatens och naturvårdsområdenas areal.

5. Observera att inom skogskategorierna ryms även impedimentskogar. Genom att jämföra med uppgifterna i tabell 12 får man en uppfattning av hur stor andel som utgörs av impedimentskogar.

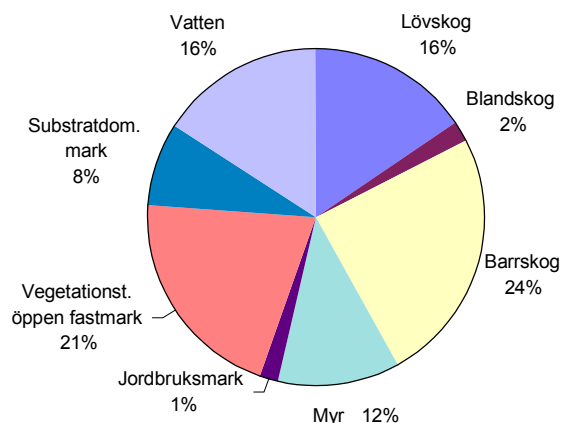
6. Enligt Miljöbandet i Sveriges Nationalatlas (1991) pågår markhävd i 569 naturreservat och dessa innehåller sammanlagt 25 900 ha naturliga slätter- och betesmarker.

7. De dominerande naturtyperna inom skyddade områden är barrskog, 24 %, och vegetationstäckt öppen fastmark, 21 %. 16 % utgörs av vatten.

8. Naturtypernas procentuella fördelning i form av ett cirkeldiagram får följande utseende.

Figur 12 Naturtypernas procentuella fördelning

Chart 12 Percentage breakdown of nature types

9. Den geografiska obalans som råder när det gäller skyddade områden avspeglas givetvis även i den geografiska fördelningen av olika naturtyper, t.ex återfinns en stor del, 58 %, av de skyddade myrarna i Norrbottens län. Av barrskogarna ligger 55 % i samma län.

10. Bland lövskogarna dominerar helt fjällområdets fjällbjörkskogar. 91 % av lövskogsarealen återfinns i Västerbottens och Norrbottens län. I Svealand och Götaland är den skyddade arealen lövskog förhållandevis blygsam.

Nationalparker

11. Nationalparkerna utgör knappt 14 % av den sammanlagda skyddade totalarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden).
12. Den naturtyp som överlägset dominerar inom nationalparkerna är vegetationstäckt öppen fastmark, 60 %. I flera av Norrbottens nationalparker dominerar denna naturtyp.
13. Av arealen myr inom nationalparkerna ligger 59 % inom Muddus.
14. Den obalans som råder när det gäller den geografiska spridningen av nationalparkerna återspeglas även i den geografiska fördelningen av olika naturtyper (se även kommentar 1 till tabell 1).

Naturreservat

15. Naturreservaten utgör 82 % av den sammanlagda skyddade totalarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden).
16. Inom naturreservaten dominerar naturtypen barrskog, 27 %. Av denna ligger 83 % i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Observera att arealuppgifterna i denna tabell inte säger något om hur stora ytor produktiv skogsmark som har ett fullgott skydd. Detta redovisas i stället i tabell 12.
17. 13 % av arealen inom naturreservaten utgörs av myr. Av denna yta ligger 88 % i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.
18. 15 % av naturreservatsarealen utgörs av vegetationstäckt öppen fastmark.

Naturvårdsområden

19. Naturvårdsområdena utgör knappt 5 % av den sammanlagda skyddade totalarealen (nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden).
20. Inom naturvårdsområdena dominerar naturtyperna barrskog och vatten, med 34 respektive 35 %.
21. Skogen inom naturvårdsområdena har i regel inte något skydd mot pågående markanvändning, t.ex skogsbruk.

Skyddad skogsmark

Redovisningen av skyddad skogsmark utgår i år då kvaliteten på dessa uppgifter i registret bedöms som alltför dålig. Ett arbete pågår för att förbättra data om den produktiva skogsmarken i de befintliga skyddade områdena (nationalpark och naturreservat). Förhoppningsvis kan dessa data presenteras i nästa års utgåva av "Skyddad natur".

Storleksfördelning

Tabell 12a och figur 13a De 10 största naturreservaten 2000-12-31. Hektar

Table 12a and chart 13a The 10 largest nature reserves by total area

Län	Namn	Totalareal	Landareal	Figur 13a
AC	Vindelfjällen	550 854	527 354	
BD	Torneträsk-Soppero fjällurskog	337 111	324 620	
BD	Sjaunja	285 000	277 500	
BD	Udtja	150 000	120 000	
Z	Vålådalen	117 500	116 000	
BD	Ultevis fjällurskog	117 268	115 286	
BD	Pärlälvens fjällurskog	114 872	108 814	
Z	Hotagen	113 000	105 000	
BD	Lina fjällurskog	98 065	93 180	
BD	Pessinki fjällurskog	97 245	95 079	

Tabell 12b och figur 13b De 10 största naturvårdsområdena 2000-12-31. Hektar

Table 12b and chart 13b The 10 largest nature management areas by total area

Län	Namn	Totalareal	Landareal	Figur 13b
*	Malingsbo-Kloten	48 500	44 600	
O	Gullmarn	40 290	11 698	
I	Gotlandskusten	11 800	11 800	
S	Brattforsheden	11 400	10 000	
O	Tanumskusten	9 605	2 171	
O	Stigfjorden	7 000	1 500	
O	Kinnekulle	6 655	6 655	
O	Kållands skärgårdar	6 500	840	
O	Halle och Hunnebergs platåer	6 135	5 990	
Y	Nordingrå	6 000	5 500	

Anm.: * summan av tre angränsande NVO med samma namn i län T, U och W.

Tabell 12c och figur 13c De 10 största djurskyddsområdena 2000-12-31. Hektar

Table 12c and chart 13c The 10 largest wildlife sanctuaries by total area

Län	Namn	Totalareal	Landareal	Typ	Figur 13c
BD	Tjälmejaure	44 010	44 000	F	
E	Klacksten mfl, Gryt, St Anna	5 000	3	S	
M	Bjärehalvöns kust	4 700	550	F	
O	Bjurum-Dagsnäs	3 600	3 585	F	
D	Enskär	2 670	195	F	
M	Väderön 1:1	2 105	327	F	
C	Västerbådan-Lågagrunnen	1 540	15	S	
D	Källskären	1 400	2	F	
X	Lillgrund	1 300	0	S	
H	Örö Sankor	1 095	2	S	

Anm.: F=fågelskyddsområde, S=sälskyddsområde
Note: F=bird wildlife sanctuary, S=seal wildlife sanctuary

Tabell 13 Storleksfördelning av skyddade områden 2000-12-31

Table 13 Size distribution of protected areas, hectares

Typ	Storleksgrupp i hektar (totalareal)						Totalt
	<10	10-100	100-1 000	1 000-10 000	10 000-100 000	>100 000	
<i>Antal områden</i>							
NP	0	2	5	12	4	3	26
NR	473	932	590	156	33	8	2 192
NVO	13	31	70	21	5	0	140
DSO	550	402	84	12	1	0	1 049
Summa	1 036	1 367	749	201	43	11	3 407
<i>Areal i hektar (land+vatten)</i>							
NP	0	64	903	43 006	85 220	523 200	652 395
NR	2 157	36 616	196 558	441 948	1 429 839	1 786 535	3 893 654
NVO	78	1 400	29 654	89 492	103 290	0	223 914
DSO	2 339	12 092	22 662	26 514	44 010	0	107 617
Summa	4 574	50 172	249 777	600 960	1 662 359	2 309 735	4 877 580

Kommentarer till tabellerna 12 a-c och 13

1. I den internationella statistiken (IUCN) över skyddad natur tas normalt endast områden som omfattar minst 1 000 hektar med. Skyddade öar kan dock tas med även om de är mindre. Se vidare avsnittet "Internationell utblick".

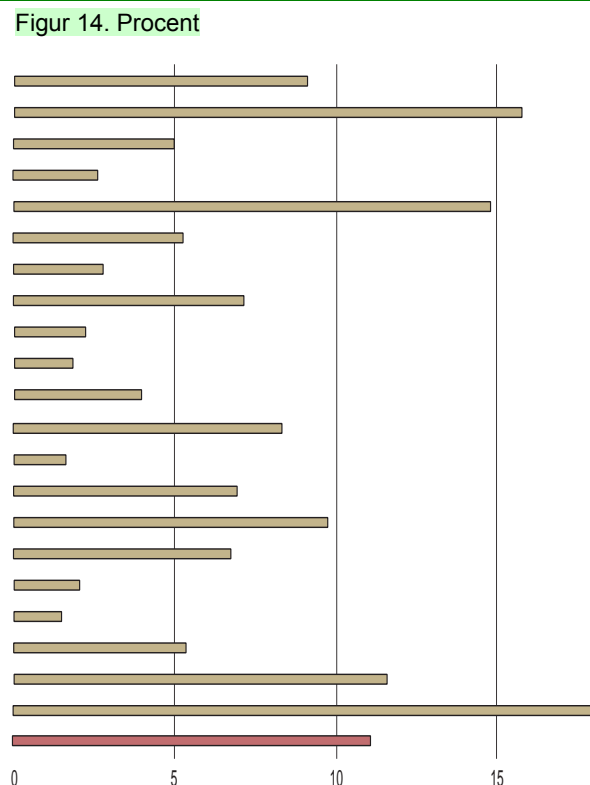
2. Arealmässigt dominerar ett fåtal områden med över 10 000 hektar. Ser man i stället till antalet objekt dominerar storleksklasserna under 100 ha.

3. Observera att storleksfördelningen och antalet områden påverkas av att registrering sker länsvis. Ett sammanhängande område som går över länsgränser blir därvid fördelat på flera "länsområden".

Skyddad myr**Tabell 14 och figur 14 Skyddad myr inom nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2000-12-31. Hektar**

Table 14 and chart 14 Protected mires in national parks, nature reserves and nature management areas by county

Län	Skyddad myr-areal, ha	Total myrareal, ha	Andel med skydd, %	Figur 14. Procent
AB	993	11 000	9,0	
C	2 820	17 000	16,6	
D	853	17 000	5,0	
E	577	22 000	2,6	
F	10 731	73 000	14,7	
G	3 207	55 000	5,8	
H	703	25 000	2,8	
I	721	10 000	7,2	
K	69	3 000	2,3	
M	385	22 000	1,8	
N	1 134	32 000	3,5	
O	8 990	108 000	8,3	
S	2 725	152 000	1,8	
T	4 038	57 000	7,1	
U	3 233	33 000	9,8	
W	29 424	422 000	7,0	
X	3 563	156 000	2,3	
Y	3 256	202 000	1,6	
Z	46 344	851 000	5,4	
AC	109 965	913 000	12,0	
BD	325 200	1 764 000	18,4	
Summa	558 930	4 945 000	11,3	

Kommentarer till tabell 14 och figur 14

1. Uppgifterna om den totala myrarealen har hämtats från riksskogstaxeringen med vissa kompletteringar.
2. Ca 78 % av den skyddade myrarealen ligger i Västerbottens och Norrbottens län. Dessa två län svarar för över hälften (54%) av den totala myrarealen i landet.
3. Arealen skyddad myr ökade kraftigt (+32% eller 135 tusen ha) under år 2000. Andelen skyddad myrareal ökade därmed från 8,6 till 11,3 procent av den totala myrarealen.

Förvaltare av skyddade områden

Tabell 15 Förvaltare av nationalparker, naturreservat och naturvårdsområden 2000-12-31

Table 15 Managers of national parks, nature reserves and nature management areas, no. by county

Län	Staten	Kommun	Privat	Totalt
AB	105	47	80	232
C	47	7	16	70
D	60	9	8	77
E	80	16	0	96
F	50	11	7	68
G	65	6	9	80
H	133	1	7	141
I	66	4	4	74
K	47	8	10	65
M	126	17	19	162
N	64	22	34	120
O	178	63	80	321
S	61	3	0	64
T	62	19	13	94
U	57	14	11	82
W	99	26	24	149
X	80	21	19	120
Y	70	18	5	93
Z	30	5	6	41
AC	140	5	6	151
BD	148	3	14	165
Summa 2000	1 768	325	372	2 465
Summa 1999	1 711	311	360	2 382

Kommentarer till tabell 15

1. Vissa objekt har flera förvaltare, t.ex markägaren och skogsvårdsstyrelsen. Den totala summan objekt i tabellen är därför högre än summan av nationalparkerna, naturreservaten och naturvårdsområdena.
2. Regionala naturvårdsstiftelser redovisas under kategorin "privat".
3. I ett fåtal fall saknas uppgift i registret om förvaltare. Tabellen är därför inte komplett.

Skötselplaner

Tabell 16 Skötselplaner för naturreservat och naturvårdsområden 2000-12-31

Table 16 Management plans for nature reserves and nature management areas

Län	Skötselplan klar		Skötselplan saknas		Summa Antal
	Antal	%	Antal	%	
AB	128	68	59	32	187
C	49	71	20	29	69
D	55	71	22	29	77
E	85	89	11	11	96
F	51	78	14	22	65
G	62	87	9	13	71
H	105	80	27	20	132
I	64	91	6	9	70
K	50	77	15	23	65
M	116	76	36	24	152
N	91	77	27	23	118
O	227	72	88	28	315
S	57	89	7	11	64
T	86	93	6	7	92
U	75	95	4	5	79
W	136	96	6	4	142
X	88	85	15	15	103
Y	70	76	22	24	92
Z	38	100	0	0	38
AC	145	97	5	3	150
BD	117	75	38	25	155
Summa 2000	1 895	81	437	19	2 332
Summa 1999	1 813	80	448	20	2 261

Kommentarer till tabellen

1. Enligt områdesskyddsförordningen skall en skötselplan i princip ingå i varje beslut om bildande av naturreservat eller naturvårdsområde. I många äldre reservatsbeslut, och i viss mån beslut om naturvårdsområden, saknas dock skötselplan. Naturvårdsverket genomförde i samarbete med länsstyrelserna under senare hälften av 1980-talet en särskild satsning på att ta fram och fastställa skötselplaner för de naturreservat/naturvårdsområden som saknade sådana. Trots detta saknar ännu 19 % av områdena skötselplan.

2. Andelen naturreservat och naturvårdsområden som har fastställd skötselplan uppgår till 81 %. Denna andel varierar kraftigt mellan olika län. I Jämtlands län är andelen 100 %, medan den i Stockholms län är 68 %.

Fridlysta djur- och växtarter

Tabell 17 Djur- och växtarter fridlysta i hela landet 2000-12-31

Table 17 Animal and plant species which are protected in the whole country

Artgrupper	Namn	Antal
I. Djurarter	Kräldjur	7
	Groddjur	13
	Ryggradslösa djur	25
II. Växtarter	Orkidéer	45
	Övriga Kärlväxter	186
	Mossor	11
	Lavar	8
	Svampar	5
III. Fisk- och skaldjursarter	Fiskar	1
	Skaldjur	1

Kommentarer till tabellen

1. Tabellen redovisar antalet djur- och växtarter som är fredade med stöd av miljöbalken samt antalet fisk- och skaldjursarter som är fridlysta enligt fiskelagstiftningen.

2. Från och med den 1 januari 2000 är 300 växt- och djurarter fridlysta i hela landet enligt miljöbalken. Alla vilda kärlväxter, mossor, lavar, svampar, alger, grod- och kräldjur kan fridlysas, liksom de flesta ryggradslösa djur (insekter m.m.). Fridlysningsföreskrifterna samt de fridlysta arterna i bokstavsordning finns i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1999:12), där det också framgår vilka generella undantag som gäller för några av arterna.

3. Samtliga vilda arter av grodor, ödlor och ormar är sedan den 1 januari 2000 fridlysta i hela landet.

4. Jaktlagstiftningen reglerar fredning och jakt av vilda däggdjur och fåglar. Enligt denna är alla vilda däggdjur och fåglar fredade och får jagas endast om detta följer av jaktlagen eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av denna lag. När vilda däggdjur och fåglar är fredade gäller fredningen också deras ägg och bon. Alla vilda däggdjurs- och fågelarter är således fredade med undantag av dem som uttryckligen får jagas. Fiskarter och vissa kräftdjursarter kan fredas med det regelverk som finns på fiskeområdet.

5. För de växtarter som redovisas i tabellen är det förbjudet att inom landet plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada vilt växande exemplar. För djurarterna är det förbjudet att döda, skada eller fånga vilt levande exemplar. Samma gäller att borttaga eller skada sådant djurs ägg, rom eller bo.

6. Fridlysningsbestämmelserna finns i 8 kap. miljöbalken (innan miljöbalken trädde i kraft 1/1 1999 fanns de i naturvårdslagen) och används i första hand om det finns risk för att en växt- eller djurart försvinner eller utsätts för plundring.

7. Förutom de arter som är fridlysta med stöd av miljöbalken är ett par fisk- och skaldjursarter fredade i hela landet enligt fiskeförordningen (SFS 1993:1097).

8. Dessutom är alla vilda fåglar och däggdjur (inklusive fladdermöss) fredade enligt jaktlagen (SFS 1987:259) och jaktförordningen (SFS 1987:905), med undantag för vissa möjligheter till skydds jakt och för att det under vissa tider på året råder jakttid för en del arter.

Biotopskydd

Tabell 18 Biotopskyddsområden 2000-12-31

Table 18 Protection of biotopes

Län	Skogsbiotoper		Biotoper i jordbruksmark	
	Antal	Areal, ha	Antal	Areal, ha
AB				
C	63*	200*		
D	78	202		
E	75	222	7	10
F	66	136		
G	48	133	1	2
H	60	136		
I	62	193		
K	38	102	11	38
M	87	197		
N	44	101	1	2
O	155	359	57	101
S	165	394		
T	77	160		
U	48	116	1	2
W	78	334	1	0
X	76	271		
Y	36	121		
Z	68	291		
AC	90	316		
BD	134	456		
Summa 2000	1 548	4 439	79	155
Summa 1999	1 149	3 236	67	128

* AB och C län samredovisat

Källa: Skogsstyrelsen (skogsmark) och Naturvårdsverket (jordbruksmark)

Kommentarer till tabellen

1. Biotopskydd i skog regleras enligt 7 kapitlet 1 § Miljöbalken. Skyddet omfattar mindre mark- eller vattenområden som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda. Inom områdena får inte verksamhet bedrivas som kan skada naturmiljön.

2. Biotoper i skog avgränsas av skogsvårdsstyrelsen enligt 6 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. På skogsmark kan 18 olika biotoper skyddas. Bl.a. har brandfält (27 områden), äldre naturskogsartade skogar (963) och ras- eller bergbranter i skog (156) skyddats.

3. Som ersättning till markägare har Skogsstyrelsen under år 2000 betalat 55,8 milj. kronor. För hela perioden 1994 till och med år 2000 uppgår motsvarande ersättning totalt till 167,2 milj. kronor.

4. Övriga biotoper skyddas enligt två andra paragrafer i områdesskyddsförordningen:

- 5§ gäller för biotoper på jordbruksmark som är skyddade från 1 januari 1994. Skyddet gäller för alléer, pilevallar, stenmurar, odlingsrösen, åkerholmar, småvatten, våtmarker och källor i jordbruksmark.

- 7§ gäller för biotoper som avgränsas av länsstyrelsen. Det rör sig om rik- och kalkkärr i jordbruksmark, naturliga ängar och naturbetesmarker, naturliga bäckfåror samt ras- eller bergbranter som inte ligger i skogen.

Biotopskyddet omfattar mindre mark- eller vattenområden. Storleken på områdena varierar med hänsyn till skyddsbehovet och kan uppgå till fem hektar.

5. Det har inte varit möjligt att särskilja Stockholms län och Uppsala län.

Marina skyddade områden

Tabell 19 Reservat i marin miljö 2000-12-31

Table 19 Marine protected areas

Län	Namn	Nr i kartan	Areal, ha	Varav land	Typ
I	Kopparstenarna/Gotska Sandön/ Salvo rev	1	66 500	3 638	NP+NR
M	Falsterbohalvöns havsområde med Måkläppen	2	40 755	30	NR
	Östra Kullaberg	3	1 742	339	NR
	Hallands Väderö	4	102	-	NR
	Knähaken (Helsingborg)	5	ca 1 400	-	NR
O	Gullmarsfjorden	6	40 300	11 700	NR (NVO)
AC	Holmöarna	7	25 000	2 650	NR
S:a			175 799	18 357	

Figur 15 Marina skyddade områden 2000-12-31

Chart 15 Marine protected areas

Kommentarer till tabell och figur

1. Marint värdefulla områden längs våra kuster och i havsområden säkerställs och skyddas som nationalpark, naturreservat eller som andra former av områdesskydd enligt Miljöbalken. Naturreservat är den vanligaste formen för skydd av marinbiologiska eller maringeologiska värden samt biologisk mångfald, men reproduktionsområden för t.ex. fåglar och sälar kan även skyddas i särskilda djurskyddsområden. Fiskerilagstiftningen kan användas för skydd av fisk och kan även ge ett indirekt skydd för t.ex. bottenfauna genom reglering av fiskemetoder. Den tidigare använda beteckningen ”marina reservat” finns inte i nuvarande miljölagstiftning.

2. Beslut om marina naturreservat fattas av länsstyrelse eller kommun. I beslutet ingår föreskrifter för skydd av vattenområden.

3. De angivna, marina skyddade områdena avser vanligtvis större, rent marina områden med föreskrifter och övervakningsprogram för att följa utvecklingen genom regelbundna provtagningar. Inom andra naturreservat i kustområdena kan det dock även ingå marina delar för skydd av fågel, fisk, säl eller växter.

Kommunala beslut**Tabell 20 Kommunala beslut om NR och NVO till 2000-12-31**

Table 20 Decisions on NR and NVO by local government

Län	Kommun	NR		NVO		
		Antal	Areal, ha	Antal	Areal, ha	
AB	Botkyrka	4	51			
	Huddinge	2	108	1	680	
	Järfälla	1	1 066	1	223	
	Nacka	2	115	3	970	
	Norrtälje	2	73			
	Sigtuna	1	52			
	Stockholm	3	426			
	Södertälje	4	357	1	15	
	Tyresö	1	76			
	C	Tierp	1	31		
Uppsala		1	1 746			
E	Finspång	1	48			
	Motala	1	38			
	Norrköping	3	493			
	Linköping	1	40			
F	Jönköping	1	242			
	Tranås	1	20			
	Vetlanda	1	35			
G	Växjö	1	328	1	80	
H	Västervik	1	328			
I	Gotland	1	51			
M	Höör	1	12			
O	Alingsås	1	40			
	Falköping	1	84			
	Göteborg	-	-	1	9	
	Kungälv	1	212			
	Mariestad	1	22			
	Mark	1	57			
	Mölnadal	1	87			
	Partille	1	275			
	Skövde	4	126			
	Trollhättan	-	-	1	84	
	Uddevalla	1	1 020			
	Vara	1	20			
	Vårgårda	1	54			
	Vänersborg	1	18			
	S	Karlstad	1	68		
		Hallsberg	1	7		
	T	Karlskoga	1	31		
Kumla		1	18			
Lindesberg		3	95			
Nora		1	35			
Örebro		3	393			
U		Surahammar	1	37		
		W	Avesta	1	0	
Borlänge			4	246		
Gagnef	13		573			
Leksand	7		167			
Malung	1		25			
Mora	2		143			
Orsa	1		0			
Smedjebacken	1		48			
Älvdalen	1		35	1	184	
X	Bollnäs+Ovanåker		-	-	1	70 ¹
	Ljusdal	2	9	2	456	
Y	Sundsvall	3	104			
	Timrå	1	395			
	Örnsköldsvik	3	180			
Summa 2000		102	10 360	14	2 771	
Summa 1999		87	..	14	2 771	

1)delad

Kommentar till tabell 20

1. Beslut om avsättning av naturreservat och naturvårdsområden kan delegeras till kommunerna. Vilka kommuner som sökt och fått denna rätt samt hur många beslut om att bilda NR eller NVO de har tagit framgår av tabellen ovan. Dessutom framgår antalet områden samt områdenas arealer.

Riksintressanta områden**Tabell 21 Riksintressanta områden, areal i hektar**

Table 21 Areas of national interest, area in hectares

Län	För naturvård		För friluftsliv	
	Antal	Areal	Antal	Areal
AB	53	490 200	9	474 600
C	83	134 200	2	34 000
D	80	190 000	12	211 500
E	106	212 800	7	151 900
F	143	134 800	6	32 900
G	63	82 300	4	71 500
H	101	315 700	13	176 800
I	93	138 900	6	72 900
K	42	75 300	6	49 600
M	91	297 300	13	181 100
N	56	181 100	15	146 500
O	194	775 300	34	652 500
S	73	188 800	7	224 300
T	78	67 800	3	65 400
U	54	51 700	9	50 200
W	158	395 400	20	608 100
X	106	262 100	6	276 500
Y	94	453 700	10	127 300
Z	128	1 265 800	16	1 487 500
AC	131	1 324 300	10	1 311 600
BD	72	3 367 500	7	4 492 400
Sa	1 999	10 405 000	215	10 898 100

Kommentarer till tabell 21

1. I 3 kap 6 § miljöbalken anges att mark- och vattenområden som har betydelse från allmän synpunkt på grund av områdenas naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Områden av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövärden eller friluftslivet skall skyddas mot sådana åtgärder. Naturvårdsverket avgör vilka områden som är riksintressanta för naturvård respektive friluftsliv. Dessa områden kallas riksobjekt. Det senaste urvalet av riksobjekten för naturvärden utsågs vid en översyn som utfördes av Naturvårdsverket under åren 1996 till 1999. Områdena av riksintresse för friluftslivet avgränsades vid en översyn under åren 1986 till 1989.

2. Arealerna inkluderar land och vatten, såväl insjöar som territorialvatten. Siffrorna är avrundade till närmaste 100-tal.

3. En del av riksobjekten är också avsatta som NP, NR eller NVO. I stort sett alla NP ingår i riksobjekt.

4. De riksintressanta områdena för naturvård har klassificerats efter en indelning i riksvärden. Samma område kan ha flera riksvärden. De vanligaste riksvärdena är odlingsmark, våtmark, geovetenskapliga riksvärden, övrigt (skog, sjöar, vattendrag samt landskapstyper såsom fjäll- och skärgårdslandskap).

Skyddade älvar

Tabell 22 Älvar skyddade mot vattenkraftsutbyggnad

Table 22 Rivers protected against hydro electric power exploitation

SMHI-nr Älv	Delområde	Areal, km ²
Nationalälvar		
1 Torneälven		40 153,6
4 Kalixälven		18 127,8
13 Piteälven		11 284,7
28 I Umeälven	Vindelälven	12 629,3
Summa skyddade nationalälvar		82 195,4
Övriga vattenområden		
7 Råneälven		4 207,3
9 I Luleälven	Stora Luleälven uppströms Akkajaure	2 841,1
	Lilla Luleälven uppströms Skalka	1 776,5
	Lilla Luleälven uppströms Tjaktjajaure	869,3
	Pärlälven	2 296,0
17 Åbyälven		1 343,9
18 Byskeälven		3 661,8
20 I Skellefteälven	Källflödena uppströms Sädvajaure	659,8
	Källflödena uppströms Riebnis	524,1
	Malån	1 916,6
26 Sävarån		1 161,1
28 I Umeälven	Tärnaån	1 089,7
	Girjesån	579,4
	Juktån uppströms Fjosoken	671,3
30 Öreälven		3 028,7
32 Lögdeälven		1 608,2
36 Moälven		2 307,2
38 I Ångermanälven	Lejarälven	593,3
	Storån uppströms Klumpvattnet	440,8
	Långselån-Rörströmsälven	2 727,9
	Saxån	233,2
	Ransarån uppströms Ransarn	420,1
	Vojmån uppströms Vojmsjön	1 058,1
40 I Indalsälven	Åreälven	2 852,8
	Ammerån	3 097,7
	Storån-Dammån	440,8
	Hårkan	3 989,9
42 I Ljungan	Ljungan uppströms Storsjön	501,3
	Gimån uppströms Holmsjön	2 854,3
48 I Ljusnan	Voxnan uppströms Vallhaga	2 411,3
53 I Dalälven	Västerdalälven uppströms Hummelforsen	4 418,5
	Österdalälven uppströms Trängslet	4 521,5
74 Emån		4 471,8
84 Bräkneån		462,3
86 Mörrumsån		3 369,1
100 Fylleån		393,8
112 I Enningdalsälven	Enningdalsälven uppströms riksgränsen till Norge	691,7
115 I Vefsna	Vapstälven	601,3
Summa skyddade övriga vattenområden		71 093,5
Summa skyddade nationalälvar och övriga vattenområden		153 288,9
Älvsträckor		
28 I Umeälven	Tärnaforsen mellan Stor-Laisan och Gäuta	..
38 I Ångermanälven	Faxälven mellan Edsele och Helgumsjön	..
40 I Indalsälven	Långan nedströms Landösjön	..
42 I Ljungan	Sträckan mellan Havern och Holmsjön	..
	Sträckan nedströms Viforsen	..
48 I Ljusnan	Sträckan mellan Hede och Svegsjön	..
	Sträckan mellan Laforsen och Arbråsjöarna	..
53 I Dalälven	Västerdalälven nedströms Skiffsforsen	..
	Dalälven nedströms Näs bruk	..
108 I Göta älv	Klarälven mellan Höljes och Edebäck	..

Kommentarer till tabell 22

1. I miljöbalken 4 kap 6 § anges att älvar kan skyddas mot vattenkraftsutbyggnad. Fyra älvar, Torne-, Kalix-, Pite- och Vindelälven, benämns nationalälvar. Skyddet är dock det samma för alla älvar som omfattas av det. För en del älvar avser skyddet hela avrinningsområdet, för andra enbart en älvsträcka.

Nationalstadsparker

Genom en ändring av naturresurslagen (NRL) år 1995 skapades en möjlighet att inrätta s.k. nationalstadsparker. Den 1 januari 1995 inrättades den första nationalstadsparken, Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården, som hittills är den enda. Det förekommer dock planering för att inrätta nationalstadsparker i Uppsala och Trollhättans kommuner.

Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas. Dessa regler innebär att det kan var möjligt att uppföra ett begränsat antal nya byggnader inom bostadsområdena och områdena med byggnader för högre utbildning, vetenskaplig forskning, museiverksamhet, idrott och rekreation. Det är också möjligt att bygga om och anpassa byggnaderna efter sådana verksamheters behov. Åtgärderna ska dock utföras så att karaktären av byggnader i park bevaras.

Tabell 23 Nationalstadspark

Table 23 National city parks

Kommun	Areal (hektar)				Folkmängd 2000-12-31
	totalt	land	sjö	hav	
Stockholm	1 751	1 304	13	434	14 215
Solna	750	581		169	7 550
Lidingö	138	12		125	3
Summa	2 639	1 897	13	729	21 768

Figur 16 Nationalstadsparken Ulriksdal-Haga-Brunnsviken

Chart 16 The national city park Ulriksdal-Haga-Brunnsviken

Kostnader

Statens kostnader för naturvården består dels av kostnader för förvaltning av befintliga nationalparker och naturreservat m.m., dels av kostnader för markinlösen då nya reservat och parker m.m. bildas. De senare kostnaderna kan bestå dels av köp, dels av ersättning till markägaren för intrång, dels bidrag till kommuners och stiftelsers förvärv av mark för naturvårdsändamål.

För att säkra skyddade områden under år 2000 avsattes 345,4 milj. kr. Av detta avser 254,7 milj. kr köp, 79,7 milj. kr ersättning för intrång och 11,0 milj. kr bidrag.

En fördelning på län av kostnaderna framgår av tabellen nedan, där även den areal som säkrats under året redovisas. Eftersom uppgifterna avser både befintliga och blivande parker och reservat stämmer de inte med arealuppgifterna i övriga tabeller.

Utöver Naturvårdsverkets kostnader har Skogsstyrelsen under året kalenderåret 2000 betalat ut 55,8 milj. kr som ersättning för biotopskydd.

Tabell 24a och figur 17 Kostnader för säkrade områden år 2000, tkr
Table 24a and chart 17 Costs for secured areas, year 2000, 1 000 SEK

Län	Tkr	Area, ha	Figur 17. Kostnader i tkr
AB	4 577	179	
C ¹	13 088	- 149	
D	3 697	57	
E	16 536	1 074	
F	6 020	181	
G	5 754	209	
H	11 928	286	
I	835	101	
K	20 605	574	
M	16 372	324	
N	16 325	302	
O	26 485	1 970	
S	27 362	1 516	
T	26 367	897	
U	2 616	191	
W	27 126	1 297	
X	18 359	566	
Y	33 405	1 144	
Z	9 050	581	
AC	26 093	1 186	
BD	32 802	9 099	
Summa 2000	345 402	21 585	

1) Försäljningarna av mark har arealmässigt överstigit inköpen.

Tabell 24b Fördelning på olika markåtkomstformer
Table 24b Breakdown of costs by form of acquisition

	Antal	Tkr	Hektar
Köp	240	254 727	17 417
Intrång	124	79 689	2 612
Bidrag	14	10 986	1 556
Summa 2000	378	345 402	21 585
Summa 1999	383	296 996	20 405

Internationell utblick

Jämförbarheten mellan olika länders statistik om skyddad natur är inte god. Detta beror bl.a. på att lagstiftningen varierar mellan olika länder, att den institutionella strukturen är olika och att länderna har olika behov och prioriteringar.

Internationella Naturvårdsunionen (IUCN) har gjort ett försök till sammanställning av skyddad natur, där **skyddade områden som är över 1 000 hektar** klassificeras i fem olika kategorier. Uppgifterna i tabellen nedan baseras på denna klassificering och har hämtats ur en sammanställning utgiven under medverkan av The World Resources Institute.

Eftersom endast objekt som är större än 1 000 hektar ingår, finns ingen överensstämmelse med de officiella nationella uppgifter för Sverige som lämnas i detta meddelande.

I flera europeiska länder är uppemot en femtedel av arealen skyddad i någon form. Andelen i Sverige är 8 %.

Beräknas de skyddade arealerna per invånare har de glesbebyggda nordiska länderna stora värden jämfört med de kontinentala EU-länderna.

Tabell 25 Skyddad natur i ett urval av länder 1999

Table 25 Protected nature in some countries in 1999

Land	Skyddad natur			
	Antal	Areal, 1000 ha	% av landareal	ha/1000 inv
EU-länder				
Belgien	72	86	2,8	8
Danmark	220	1 380	32,0	260
Finland	260	1 867	5,5	362
Frankrike	1 341	7 437	13,5	126
Irland	72	65	0,9	18
Italien	422	2 204	7,3	38
Nederländerna	82	232	5,7	15
Portugal	58	603	6,6	61
Spanien	328	4 240	8,4	108
Storbritannien	515	5 000	20,4	85
Sverige	348	3 645	8,1	411
Tyskland	1 398	9 620	26,9	117
Österrike	695	2 451	29,2	303
Övriga nordiska länder				
Island	79	981	9,5	3 580
Norge	180	2 093	6,5	472
Övriga				
USA	3 063	123 120	13,1	455
Kanada	3 083	90 702	9,1	2 993
Japan	96	2 561	6,8	20
Australien	3 727	54 250	7,0	2 896
Ryssland	219	52 907	3,1	361

Källa: World Resources 2001-2001. The World Resources Institute et al. 2000.

Fördelning av NP, NR, NVO och DSO på kommuner

Försök har gjorts att fördela de skyddade arealerna nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden och djurskyddsområden per kommun. Detta redovisas i tabell 26. Av olika skäl är kvaliteten på kommunuppgifterna något osäker. Orsaker till detta redovisas nedan.

Ett åttiotal skyddade områden sträcker sig över kommungräns. För dessa finns endast uppgifter om hela NR, NVO eller DSO i Naturvårdsregistret. För att kunna fördela arealerna på de olika kommunerna (i något fall upp till 5 kommuner), har de digitala gränserna för områdena använts. Det har då visat sig att de av LMV upprättade digitala gränserna ofta ger en areal som avviker från de som återfinns i Naturvårdsregistret, och som härstammar från länsstyrelsernas beslut. I några fall är differenserna betydande. Detta gäller även vissa större områden, t.ex. Gullmarns NVO och Värmlandsskärgårdens NR. Uppgifterna har dock justerats så att totalarealen stämmer med den som återfinns i Naturvårdsregistret.

Vattenarealer inom de skyddade områdena består av såväl insjöar och älvar som havsområden. I SCB:s arealstatistik finns inga uppgifter om kommunernas andelar av kontinentalsockeln. Vid beräkning av andelen skyddad areal i kommunerna måste därför havsvattenarealen dras bort. De andelar som presenteras i tabellen, och som redovisas i figur 18, är beräknade på landarealerna.

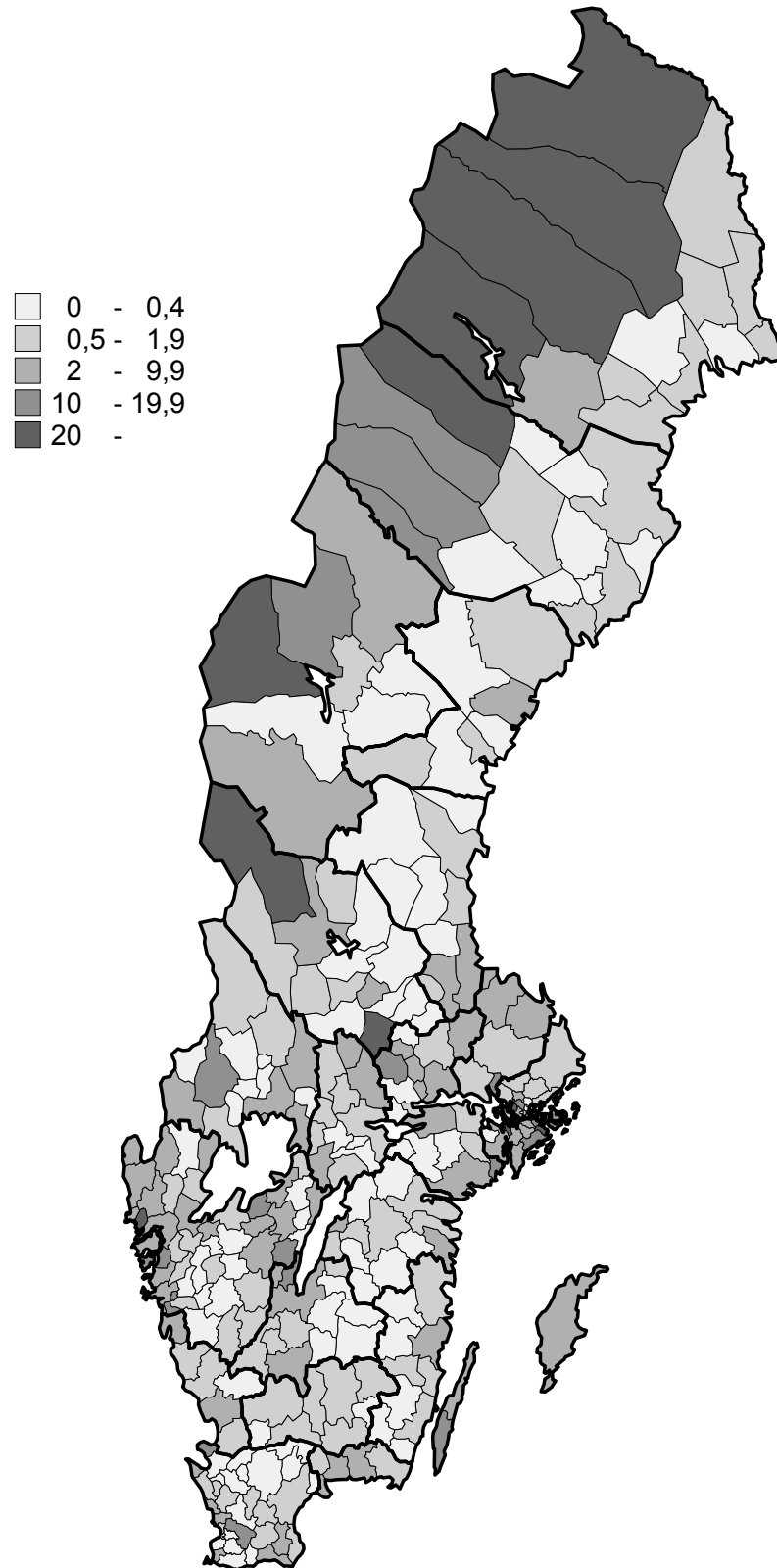
Några resultat

Skyddade områden av något slag saknas helt i 16 av landets 289 kommuner. I över av hälften av kommunerna, 161 st., är mer än 1 % av landarealen skyddad i någon form, medan 35 kommuner har mer än 10 % av sin landareal skyddad. Allra störst andel skyddad landareal återfinns i Salems kommun (56 %) och Sorsele (52 %). I absoluta tal dominerar inre Norrlands ytstora kommuner, som Jokkmokk, Gällivare, Sorsele och Kiruna.

Karta visande fördelningen kommunvis återfinns nedan.

Figur 18 Skyddad landareal (NP, NR, NVO och DSO) kommunvis, procent av total landareal i resp. kommun

Chart 18 Protected land area (all types of protection) by municipality, per cent of total land area in each municipality

Tabell 26 Skyddad natur per kommun 2000

Table 26 Protected nature by municipality

Kommun Län	Antal					Total areal, hektar					Landareal, hektar					% av land
	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	
Botkyrka	0	7	1	0	8	0	79	644	0	723	0	78	534	0	612	3,1
Danderyd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Ekerö	0	8	0	0	8	0	706	0	0	706	0	353	0	0	353	1,6
Haninge	1	13	0	5	19	1 191	15 496	0	443	17 130	1 136	4 111	0	115	5 362	11,8
Huddinge	0	2	1	1	4	0	109	680	35	824	0	109	660	9	778	6,0
Järfälla	0	3	1	1	5	0	1 968	223	2	2 193	0	1 473	181	0	1 654	30,9
Lidingö	0	0	2	1	3	0	0	339	1	340	0	0	283	1	284	9,4
Nacka	0	3	3	0	6	0	118	970	0	1 088	0	114	845	0	959	10,1
Norrälje	1	45	1	10	57	188	6 949	4 500	320	11 957	73	2 247	5	61	2 386	1,2
Nykvarn	0	1	0	0	1	0	15	0	0	15	0	15	0	0	15	0,1
Nynäshamn	0	4	2	4	10	0	7 134	620	59	7 813	0	1 847	258	17	2 122	6,0
Salem	0	0	1	0	1	0	0	3 657	0	3 657	0	0	3 030	0	3 030	55,5
Sigtuna	0	6	0	1	7	0	445	0	263	708	0	375	0	152	527	1,6
Sollentuna	0	2	0	1	3	0	1 028	0	0	1 029	0	995	0	0	995	18,7
Solna	0	0	1	0	1	0	0	31	0	31	0	0	31	0	31	1,6
Stockholm	0	3	0	0	3	0	426	0	0	426	0	411	0	0	411	2,2
Sundbyberg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Södertälje	0	13	3	0	16	0	4 179	1 129	0	5 308	0	1 969	940	0	2 909	5,6
Tyresö	1	5	0	0	6	779	2 656	0	0	3 435	744	2 281	0	0	3 025	43,9
Täby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Upplands-Bro	0	6	0	0	6	0	1 410	0	0	1 410	0	438	0	0	438	1,9
Upplands-Väsby	0	1	0	0	1	0	210	0	0	210	0	150	0	0	150	2,0
Vallentuna	0	3	1	0	4	0	675	100	0	775	0	545	60	0	605	1,7
Vaxholm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Värmdö	0	41	0	7	48	0	25 588	0	530	26 117	0	5 100	0	151	5 251	12,0
Österåker	0	9	0	0	9	0	1 119	0	0	1 119	0	360	0	0	360	1,2
Stockholms (AB)	2	172	15	30	219	2 158	70 307	12 893	1 653	87 011	1 953	22 969	6 827	507	32 256	5,0
Enköping	0	13	0	9	22	0	3 658	0	163	3 821	0	1 601	0	24	1 625	1,4
Håbo	0	6	0	0	6	0	2 645	0	0	2 645	0	2 098	0	0	2 098	14,8
Tierp	0	10	0	5	15	0	7 894	0	499	8 392	0	5 011	0	76	5 086	3,3
Uppsala	0	23	0	1	24	0	3 980	0	0	3 980	0	3 415	0	0	3 415	1,4
Älvkarleby	0	3	0	0	3	0	2 344	0	0	2 344	0	497	0	0	497	2,4
Östhammar	0	19	0	15	34	0	8 314	0	4 234	12 548	0	4 121	0	233	4 354	3,0
Uppsala (C)	0	69	0	30	99	0	28 833	0	4 896	33 729	0	16 742	0	333	17 075	2,4
Eskilstuna	0	10	1	6	17	0	4 626	735	100	5 461	0	2 244	548	44	2 836	2,6
Flen	0	11	1	62	74	0	436	89	290	814	0	206	89	34	328	0,5
Gnesta	0	4	0	14	18	0	239	0	166	405	0	159	0	93	252	0,5
Katrineholm	0	8	0	3	11	0	187	0	10	196	0	184	0	0	185	0,2
Nyköping	0	25	0	61	86	0	16 879	0	4 339	21 217	0	6 094	0	584	6 678	4,7
Oxelösund	0	1	0	8	9	0	9	0	2 990	2 999	0	9	0	34	43	1,3
Strängnäs	0	9	1	5	15	0	881	57	39	977	0	298	57	18	373	0,5
Trosa	0	8	1	5	14	0	11 245	1 755	280	13 279	0	1 504	1 343	42	2 888	13,9
Vingåker	0	1	0	0	1	0	18	0	0	18	0	16	0	0	16	0,0
Södermanlands (D)	0	73	4	162	239	0	34 519	2 636	8 212	45 368	0	10 714	2 037	848	13 599	2,2
Boxholm	0	3	0	6	9	0	64	0	30	94	0	61	0	3	64	0,1
Finspång	0	4	0	0	4	0	96	0	0	96	0	68	0	0	68	0,1
Kinda	0	8	0	2	10	0	202	0	19	221	0	179	0	3	182	0,2
Linköping	0	13	0	1	14	0	1 401	0	4	1 405	0	839	0	1	840	0,6
Mjölby	0	4	1	0	5	0	940	23	0	963	0	337	23	0	360	0,7
Motala	0	6	0	0	6	0	550	0	0	550	0	154	0	0	154	0,2
Norrköping	0	16	1	4	21	0	13 370	288	241	13 899	0	1 824	288	21	2 132	1,4
Söderköping	0	8	0	18	26	0	3 238	0	7 451	10 689	0	622	0	421	1 043	1,6
Vadstena	0	3	0	0	3	0	3 276	0	0	3 276	0	622	0	0	622	3,4
Valdemarsvik	0	14	0	33	47	0	15 637	0	2 042	17 679	0	4 949	0	351	5 300	7,2
Ydre	0	8	0	6	14	0	412	0	55	467	0	310	0	7	316	0,5
Åtvidaberg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Ödeshög	0	9	0	0	9	0	1 620	0	0	1 620	0	414	0	0	414	1,0
Östergötlands (E)	0	94	2	70	166	0	40 806	311	9 842	50 959	0	10 378	311	806	11 494	1,1
Aneby	0	3	0	0	3	0	134	0	0	134	0	91	0	0	91	0,2
Eksjö	0	5	0	2	7	0	357	0	7	364	0	113	0	0	113	0,1
Gislaved	0	5	2	0	7	0	456	2 205	0	2 661	0	248	1 565	0	1 813	1,6
Gnosjö	1	0	0	0	1	4 392	0	0	0	4 392	4 191	0	0	0	4 191	12,7
Habo	0	5	1	1	7	0	401	219	189	809	0	359	219	129	707	3,5
Jönköping	0	18	0	2	20	0	5 342	0	239	5 581	0	5 335	0	66	5 401	3,6
Mullsjö	0	1	1	4	6	0	35	196	43	274	0	35	196	26	257	0,6
Nässjö	0	0	1	5	6	0	0	176	127	303	0	0	161	1	162	0,2
Sävsjö	0	2	0	0	2	0	12	0	0	12	0	12	0	0	12	0,0
Tranås	0	3	0	1	4	0	541	0	0	541	0	500	0	0	500	1,2
Vaggeryd	1	1	0	2	4	593	9	0	20	621	566	9	0	1	576	0,7
Vetlanda	0	12	0	8	20	0	589	0	27	616	0	573	0	3	576	0,4
Värnamo	1	8	0	2	11	2 865	380	0	44	3 288	2 734	228	0	34	2 996	2,5
Jönköpings (F)	1	61	4	27	93	7 850	8 255	2 796	695	19 596	7 491	7 502	2 141	259	17 393	1,7

Tabell 26 Skyddad natur per kommun 2000, fortsättning

Table 26 Protected nature by municipality, continued

Kommun Län	Antal					Total areal, hektar					Landareal, hektar					% av land
	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	
Alvesta	0	8	0	3	11	0	1 143	0	95	1 238	0	724	0	27	751	0,8
Lessebo	0	3	0	0	3	0	250	0	0	250	0	128	0	0	128	0,3
Ljungby	0	19	0	1	20	0	2 983	0	0	2 983	0	2 421	0	0	2 421	1,4
Markaryd	0	3	0	0	3	0	70	0	0	70	0	66	0	0	66	0,1
Tingsryd	0	11	1	1	13	0	1 936	135	4	2 075	0	446	82	2	530	0,5
Uppvidinge	0	8	1	0	9	0	1 250	17	0	1 267	0	1 176	15	0	1 191	1,0
Växjö	0	13	1	1	15	0	2 539	80	15	2 634	0	949	80	5	1 033	0,6
Älmhult	0	5	0	1	6	0	1 546	0	0	1 546	0	1 225	0	0	1 225	1,4
Kronobergs (G)	0	68	3	6	77	0	11 718	232	114	12 064	0	7 135	177	33	7 346	0,9
Borgholm	0	26	0	7	33	0	4 285	0	616	4 901	0	3 324	0	368	3 692	5,5
Emmaboda	0	3	0	0	3	0	35	0	0	35	0	35	0	0	35	0,1
Hultsfred	0	7	0	1	8	0	422	0	320	742	0	378	0	0	378	0,3
Högsby	0	9	0	0	9	0	738	0	0	738	0	651	0	0	651	0,9
Kalmar	0	10	0	10	20	0	2 417	0	643	3 060	0	572	0	28	599	0,6
Mönsterås	0	3	0	3	6	0	3 429	0	46	3 474	0	839	0	12	851	1,4
Mörbylånga	0	17	17	6	40	0	1 459	9 261	806	11 526	0	1 150	9 261	173	10 584	15,9
Nybro	0	5	0	0	5	0	217	0	0	217	0	216	0	0	216	0,2
Oskarshamn	1	12	0	15	28	191	10 036	0	1 614	11 841	66	2 166	0	43	2 274	2,2
Torsås	0	1	0	7	8	0	165	0	70	235	0	43	0	12	55	0,1
Vimmerby	1	0	0	1	2	111	0	0	1	112	108	0	0	1	109	0,1
Västervik	0	24	0	68	92	0	8 174	0	1 456	9 630	0	2 250	0	238	2 488	1,3
Kalmar (H)	2	115	17	118	252	302	31 378	9 261	5 571	46 512	174	11 623	9 261	875	21 933	2,0
Gotland	1	63	7	14	85	4 500	70 508	12 306	1 987	89 300	3 638	5 716	12 049	924	22 327	7,1
Gotland (I)	1	63	7	14	85	4 500	70 508	12 306	1 987	89 300	3 638	5 716	12 049	924	22 327	7,1
Karlshamn	0	14	1	12	27	0	2 115	900	177	3 192	0	1 058	780	54	1 891	3,9
Karlskrona	0	14	1	29	44	0	2 433	65	950	3 448	0	887	37	375	1 300	1,2
Olofström	0	4	0	0	4	0	817	0	0	817	0	683	0	0	683	1,7
Ronneby	0	27	0	20	47	0	4 292	0	355	4 647	0	1 746	0	125	1 871	2,3
Sölvesborg	0	5	0	9	14	0	1 345	0	66	1 410	0	1 049	0	23	1 072	5,8
Blekinge (K)	0	63	2	70	135	0	11 001	965	1 548	13 514	0	5 422	817	577	6 816	2,3
Bjuv	0	2	1	0	3	0	74	72	0	146	0	74	71	0	145	1,3
Bromölla	0	1	1	5	7	0	19	8	71	98	0	17	8	22	47	0,3
Burlöv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Bästad	0	8	0	10	18	0	3 040	0	6 130	9 170	0	1 627	0	793	2 420	11,1
Eslöv	0	4	0	0	4	0	76	0	0	76	0	72	0	0	72	0,2
Helsingborg	0	9	0	0	9	0	630	0	0	630	0	471	0	0	471	1,4
Hässleholm	0	2	0	7	9	0	85	0	278	362	0	54	0	82	136	0,1
Höganäs	0	11	0	1	12	0	1 667	0	10	1 677	0	1 290	0	3	1 292	9,0
Hörby	0	5	0	1	6	0	1 174	0	12	1 186	0	573	0	12	585	1,4
Hör	0	10	0	0	10	0	371	0	0	371	0	371	0	0	371	1,3
Klippan	0	0	1	0	1	0	0	43	0	43	0	0	43	0	43	0,1
Kristianstad	0	14	1	26	41	0	1 122	280	214	1 616	0	977	280	71	1 328	1,1
Kävlinge	0	4	0	0	4	0	896	0	0	896	0	556	0	0	556	3,6
Landskrona	0	4	1	0	5	0	358	662	0	1 020	0	246	662	0	908	6,5
Lomma	0	2	0	0	2	0	186	0	0	186	0	49	0	0	49	0,9
Lund	1	19	1	1	22	37	3 373	4 482	600	8 492	37	3 345	4 298	600	8 280	19,2
Malmö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Osby	0	2	0	4	6	0	64	0	617	681	0	59	0	88	147	0,3
Perstorp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Simrishamn	1	5	0	1	7	302	286	0	32	620	242	286	0	0	528	1,3
Sjöbo	0	5	0	0	5	0	879	0	0	879	0	879	0	0	879	1,8
Skurup	0	4	1	0	5	0	60	19	0	79	0	58	15	0	73	0,4
Staffanstorps	0	1	0	0	1	0	6	0	0	6	0	3	0	0	3	0,0
Svalöv	0	4	0	0	4	0	475	0	0	475	0	470	0	0	470	1,2
Svedala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Tomelilla	0	6	0	0	6	0	2 695	0	0	2 695	0	2 674	0	0	2 674	6,7
Trelleborg	0	1	1	0	2	0	22	24	0	46	0	22	9	0	31	0,1
Vellinge	0	11	0	0	11	0	43 522	0	0	43 522	0	988	0	0	988	6,9
Ystad	0	8	1	0	9	0	1 365	700	0	2 065	0	1 086	605	0	1 691	4,8
Åstorp	0	1	0	0	1	0	3	0	0	3	0	3	0	0	3	0,0
Ängelholm	0	1	0	2	3	0	3	0	1 207	1 210	0	3	0	97	100	0,2
Örkelljunga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Östra Göinge	0	1	0	7	8	0	2	0	12	13	0	2	0	2	3	0,0
Skåne (M)	2	143	9	61	215	339	62 451	6 290	9 181	78 262	279	16 254	5 991	1 768	24 292	2,2

Tabell 26 Skyddad natur per kommun 2000, fortsättning

Table 26 Protected nature by municipality, continued

Kommun Län	Antal					Total areal, hektar					Landareal, hektar					% av land
	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	
Falkenberg	0	21	1	1	23	0	1 135	970	18	2 123	0	789	440	2	1 231	1,1
Halmstad	0	34	0	3	37	0	3 144	0	113	3 257	0	2 775	0	113	2 889	2,8
Hylte	0	8	1	3	12	0	869	40	33	942	0	168	40	5	213	0,2
Kungsbacka	0	16	2	7	25	0	3 970	2 080	239	6 289	0	3 026	830	22	3 877	6,4
Laholm	0	19	0	0	19	0	1 253	0	0	1 253	0	1 248	0	0	1 248	1,4
Varberg	0	20	1	9	30	0	1 499	2 200	165	3 863	0	1 023	250	61	1 334	1,5
Halland (N)	0	113	5	23	141	0	11 869	5 290	568	17 727	0	9 029	1 560	202	10 792	2,0
Ale	0	4	0	0	4	0	433	0	0	433	0	358	0	0	358	1,1
Alingsås	0	10	1	12	23	0	406	3	36	444	0	124	3	12	138	0,3
Bengtsfors	0	6	0	5	11	0	419	0	109	528	0	404	0	15	419	0,5
Bollebygd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Borås	0	5	1	4	10	0	86	8	17	111	0	81	8	1	90	0,1
Dals-Ed	1	4	0	5	10	2 909	657	0	60	3 625	2 722	657	0	5	3 384	4,6
Essunga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Falköping	0	25	0	1	26	0	4 246	0	1 972	6 218	0	2 509	0	1 964	4 473	4,2
Färgelanda	0	2	0	0	2	0	919	0	0	919	0	837	0	0	837	1,4
Grästorp	0	2	1	1	4	0	245	2 035	6	2 286	0	245	2 025	6	2 276	8,6
Gullspång	0	5	0	3	8	0	713	0	142	855	0	169	0	69	238	0,8
Göteborg	0	11	2	11	24	0	9 746	206	171	10 122	0	3 779	77	44	3 900	8,7
Götene	0	3	1	0	4	0	402	6 655	0	7 057	0	399	6 655	0	7 054	17,4
Herrljunga	0	1	0	1	2	0	122	0	11	133	0	122	0	2	124	0,2
Hjo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Härryda	0	3	0	0	3	0	260	0	0	260	0	219	0	0	219	0,8
Karlsborg	1	6	2	2	11	389	1 128	103	6	1 626	349	553	82	1	985	2,3
Kungälv	0	14	1	16	31	0	6 271	422	491	7 184	0	3 090	102	101	3 294	9,0
Lerum	0	3	0	0	3	0	106	0	0	106	0	88	0	0	88	0,3
Lidköping	0	6	3	13	22	0	49	6 815	364	7 228	0	48	1 038	58	1 144	1,7
Lilla Edet	0	2	0	0	2	0	433	0	0	433	0	385	0	0	385	1,2
Lysekil	0	7	4	18	29	0	637	26 772	461	27 871	0	475	7 974	160	8 609	41,0
Mariestad	1	8	3	6	18	2 400	1 093	3 035	22	6 551	315	293	724	4	1 336	2,2
Mark	0	4	0	6	10	0	207	0	8	215	0	199	0	4	203	0,2
Mellerud	0	4	0	1	5	0	381	0	210	591	0	355	0	12	367	0,7
Munkedal	0	9	1	1	11	0	2 069	4 322	92	6 482	0	1 836	1 255	52	3 143	4,9
Mölnadal	0	4	0	0	4	0	1 923	0	0	1 923	0	1 706	0	0	1 706	11,6
Orust	0	9	2	6	17	0	4 053	3 744	125	7 922	0	2 168	861	47	3 075	7,9
Partille	0	2	0	0	2	0	675	0	0	675	0	660	0	0	660	11,5
Skara	0	12	0	1	13	0	3 534	0	1 628	5 162	0	2 190	0	1 621	3 811	8,7
Skövde	0	20	1	3	24	0	956	617	13	1 585	0	956	408	10	1 374	2,0
Sotenäs	0	4	3	7	14	0	1 157	307	171	1 635	0	805	185	83	1 073	7,7
Stenungsund	0	5	1	1	7	0	2 735	2 136	8	4 878	0	2 348	389	4	2 741	10,8
Strömstad	0	10	2	25	37	0	3 261	512	381	4 154	0	1 470	194	97	1 762	3,7
Svenljunga	0	4	1	4	9	0	17	3 117	68	3 202	0	13	1 793	10	1 815	2,0
Tanum	0	18	2	81	101	0	3 846	9 646	973	14 465	0	1 903	2 251	276	4 430	4,9
Tibro	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Tidaholm	0	4	2	2	8	0	16	5 575	29	5 620	0	16	5 315	6	5 337	10,2
Tjörn	0	4	3	23	30	0	4 545	4 604	362	9 511	0	537	1 136	134	1 807	10,8
Tranemo	0	4	0	2	6	0	1 436	0	53	1 489	0	1 432	0	49	1 481	2,0
Trollhättan	0	3	2	0	5	0	184	86	0	270	0	123	86	0	209	0,5
Töreboda	0	1	1	2	4	0	16	258	25	300	0	16	171	5	191	0,4
Uddevalla	0	21	3	6	30	0	2 306	9 142	61	11 509	0	2 002	2 822	49	4 873	7,6
Ulricehamn	0	7	0	2	9	0	1 679	0	10	1 689	0	1 658	0	10	1 668	1,6
Vara	0	4	0	0	4	0	63	0	0	63	0	63	0	0	63	0,1
Värgårda	0	3	1	1	5	0	625	37	4	666	0	623	37	0	660	1,5
Vänersborg	0	7	1	7	15	0	1 240	4 060	168	5 468	0	1 094	3 925	107	5 126	8,0
Åmål	0	6	0	0	6	0	3 889	0	0	3 889	0	1 210	0	0	1 210	2,5
Öckerö	0	1	1	10	12	0	394	528	88	1 010	0	159	126	31	316	12,4
V:a Götalands (O)	3	277	38	281	599	5 698	69 573	94 745	8 343	178 360	3 386	40 374	39 642	5 048	88 450	3,7
Arvika	0	5	0	1	6	0	21 344	0	5	21 349	0	19 728	0	1	19 728	11,9
Eda	0	2	0	0	2	0	38	0	0	38	0	35	0	0	35	0,0
Filipstad	0	6	1	0	7	0	706	7 886	0	8 592	0	682	6 917	0	7 599	4,9
Forsbaga	0	2	0	0	2	0	135	0	0	135	0	81	0	0	81	0,2
Grums	0	2	0	0	2	0	505	0	0	505	0	46	0	0	46	0,1
Hagfors	0	1	1	1	3	0	82	1 403	0	1 485	0	82	1 231	0	1 313	0,7
Hammarö	0	1	0	1	2	0	4 483	0	11	4 494	0	221	0	11	232	4,1
Karlstad	0	12	1	0	13	0	11 199	2 111	0	13 310	0	1 847	1 852	0	3 699	3,2
Kil	0	1	0	1	2	0	5	0	3	8	0	5	0	0	5	0,0
Kristinehamn	0	7	0	4	11	0	17 267	0	15	17 282	0	1 620	0	3	1 623	2,2
Munkfors	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Storfors	0	1	0	6	7	0	51	0	20	71	0	30	0	1	31	0,1
Sunne	0	4	0	2	6	0	61	0	430	491	0	61	0	90	151	0,1
Säffle	0	8	0	3	11	0	23 818	0	109	23 927	0	1 565	0	31	1 595	1,3
Torsby	0	12	0	0	12	0	2 678	0	0	2 678	0	2 666	0	0	2 666	0,6
Årjäng	0	7	0	20	27	0	7 603	0	86	7 689	0	7 068	0	11	7 079	5,0
Värmlands (S)	0	63	1	39	103	0	89 975	11 400	678	102 053	0	35 736	10 000	147	45 883	2,6

Tabell 26 Skyddad natur per kommun 2000, fortsättning

Table 26 Protected nature by municipality, continued

Kommun Län	Antal					Total areal, hektar					Landareal, hektar					% av land
	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	NP	NR	NVO	DSO	Tot	
Askersund	0	8	0	1	9	0	2 730	0	2	2 732	0	870	0	0	870	1,1
Degerfors	0	5	0	0	5	0	551	0	0	551	0	512	0	0	512	1,3
Hallsberg	0	13	0	0	13	0	643	0	0	643	0	308	0	0	308	0,5
Hällefors	0	7	0	0	7	0	1 272	0	0	1 272	0	1 259	0	0	1 259	1,3
Karlskoga	0	6	0	0	6	0	474	0	0	474	0	378	0	0	378	0,8
Kumla	0	3	0	0	3	0	101	0	0	101	0	85	0	0	85	0,4
Laxå	1	6	0	0	7	963	814	0	0	1 777	866	773	0	0	1 639	2,8
Lekeberg	0	7	0	0	7	0	168	0	0	168	0	167	0	0	167	0,4
Lindesberg	0	13	1	0	14	0	974	12 131	0	13 105	0	941	11 065	0	12 006	8,7
Ljusnarsberg	0	1	1	0	2	0	14	2 669	0	2 683	0	14	2 435	0	2 449	4,2
Nora	0	7	0	0	7	0	363	0	0	363	0	337	0	0	337	0,5
Örebro	1	22	0	1	24	111	1 971	0	230	2 312	111	1 329	0	110	1 550	1,1
Örebro (T)	2	91	1	2	96	1 074	10 075	14 800	232	26 181	977	6 973	13 500	110	21 560	2,5
Arboga	0	4	0	0	4	0	41	0	0	41	0	41	0	0	41	0,1
Fagersta	0	2	1	0	3	0	19	638	0	657	0	19	594	0	613	2,3
Hallstahammar	0	7	0	0	7	0	2 068	0	0	2 068	0	1 012	0	0	1 012	5,9
Heby	1	15	0	0	16	4 380	3 515	0	0	7 895	2 805	1 738	0	0	4 543	3,9
Kungsör	0	8	0	1	9	0	292	0	31	323	0	265	0	0	265	1,3
Köping	0	5	0	1	6	0	291	0	4	295	0	238	0	1	239	0,4
Norberg	0	8	0	0	8	0	180	0	0	180	0	180	0	0	180	0,4
Sala	1	7	0	0	8	740	795	0	0	1 535	705	706	0	0	1 411	1,2
Skinnskatteberg	0	8	1	0	9	0	1 498	8 062	0	9 560	0	1 379	7 506	0	8 885	13,4
Surahammar	0	5	0	0	5	0	986	0	0	986	0	906	0	0	906	2,6
Västerås	0	15	0	6	21	0	15 530	0	19	15 549	0	5 548	0	3	5 550	5,8
Västmanlands (U)	1	78	1	8	88	5 120	25 216	8 700	54	39 090	3 510	12 032	8 100	3	23 645	3,8
Avesta	1	8	0	0	9	140	142	0	0	282	80	125	0	0	205	0,3
Borlänge	0	11	0	0	11	0	1 566	0	0	1 566	0	1 407	0	0	1 407	2,4
Falun	0	6	1	0	7	0	963	7	0	970	0	957	7	0	964	0,5
Gagnef	0	15	0	0	15	0	645	0	0	645	0	644	0	0	644	0,8
Hedemora	0	8	1	0	9	0	405	63	0	468	0	337	50	0	387	0,5
Leksand	0	9	0	0	9	0	219	0	0	219	0	157	0	0	157	0,1
Ludvika	0	3	1	2	6	0	222	224	32	478	0	222	83	17	322	0,2
Malung	0	6	0	0	6	0	6 511	0	0	6 511	0	6 431	0	0	6 431	1,6
Mora	0	13	1	0	14	0	7 881	47	0	7 928	0	7 703	47	0	7 750	2,7
Orsa	0	6	0	1	7	0	1 824	0	0	1 825	0	1 771	0	0	1 772	1,0
Rättvik	0	6	0	1	7	0	582	0	5	586	0	578	0	1	578	0,3
Smedjebacken	0	6	1	0	7	0	220	25 000	0	25 220	0	193	23 000	0	23 193	24,3
Säter	0	4	0	1	5	0	205	0	2	207	0	191	0	2	193	0,3
Vansbro	0	8	0	0	8	0	990	0	0	990	0	939	0	0	939	0,6
Älvdalen	1	30	1	3	35	1 615	189 970	184	120	191 889	1 613	184 934	0	80	186 627	27,0
Dalarna (W)	2	136	6	8	152	1 755	212 343	25 525	159	239 782	1 693	206 588	23 187	100	231 568	8,2
Bollnäs	0	3	2	0	5	0	558	79	0	637	0	531	64	0	595	0,3
Gävle	0	21	3	4	28	0	6 022	1 545	565	8 132	0	2 645	916	5	3 566	2,2
Hofors	0	5	0	0	5	0	319	0	0	319	0	300	0	0	300	0,7
Hudiksvall	0	20	2	3	25	0	3 772	3 770	35	7 577	0	1 973	1 475	4	3 452	1,4
Ljusdal	1	19	3	0	23	29	1 047	651	0	1 727	28	1 017	418	0	1 463	0,3
Nordanstig	0	9	1	2	12	0	1 332	45 130	1	2 678	0	638	21	1	660	0,5
Ockelbo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Ovanåker	0	0	2	0	2	0	0	840	0	840	0	0	312	0	312	0,2
Sandviken	1	13	0	1	15	4 840	4 055	0	15	8 910	2 400	2 271	0	6	4 677	4,0
Söderhamn	0	5	1	0	6	0	1 802	350	0	2 152	0	497	160	0	657	0,6
Gävleborgs (X)	2	90	13	10	115	4 869	18 907	7 280	1 916	32 972	2 428	9 871	3 366	16	15 681	0,9
Härnösand	0	3	0	2	5	0	292	0	2	294	0	202	0	2	204	0,2
Kramfors	1	16	1	3	21	122	1 836	6 000	9	7 967	122	1 543	5 500	9	7 174	4,2
Sollefteå	0	16	0	1	17	0	2 373	0	100	2 473	0	2 132	0	89	2 221	0,4
Sundsvall	0	20	1	2	23	0	1 741	220	6	1 967	0	1 353	220	6	1 579	0,5
Timrå	0	3	0	1	4	0	824	0	7	831	0	620	0	7	627	0,8
Ånge	0	11	0	0	11	0	6 484	0	0	6 484	0	5 257	0	0	5 257	1,7
Örnsköldsvik	1	23	1	8	33	2 828	7 406	621	179	11 034	2 528	4 807	243	115	7 694	1,2
Västernorrlands(Y)	1	89	3	17	110	2 950	20 956	6 841	303	31 050	2 650	15 914	5 963	228	24 755	1,1
Berg	0	3	0	1	4	0	1 916	0	110	2 026	0	1 901	0	0	1 901	0,3
Bräcke	0	5	0	0	5	0	88	0	0	88	0	88	0	0	88	0,0
Härjedalen	1	7	0	3	11	10 440	66 448	0	69	76 957	10 400	58 113	0	69	68 582	6,0
Krokom	0	4	0	3	7	0	110 485	0	159	110 644	0	102 713	0	33	102 746	16,5
Ragunda	0	2	0	0	2	0	137	0	0	137	0	131	0	0	131	0,1
Strömsund	0	8	0	0	8	0	71 283	0	0	71 283	0	66 159	0	0	66 159	6,3
Åre	0	4	0	5	9	0	179 881	0	1 343	181 224	0	175 958	0	1 013	176 970	24,1
Östersund	0	7	1	1	9	0	1 972	270	75	2 317	0	1 266	265	0	1 531	0,7
Jämtlands (Z)	1	37	1	13	52	10 440	432 209	270 1756	444 675	10 400	406 327	265 1115	418 107		8,5	

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Syftet med det statistiska meddelandet "Skyddad natur" är att ge en sammanfattande bild av läget när det gäller skyddade områden i Sverige samt att redovisa vissa bearbetningar och analyser beträffande skyddsläget. Rapporten har utarbetats i samarbete mellan SCB och Naturvårdsverket.

Publicering sker årligen i form av Statistiskt Meddelande (SM) i serien Sveriges officiella statistik. SM avseende förhållandet den 31 december 1999 publicerades i december år 2000.

Definitioner och förklaringar

Nationalpark (NP)

Ett större sammanhängande område av viss landskapstyp kan med stöd av 7 kap. 2 § miljöbalken avsättas som nationalpark. Området bör befinna sig i "naturligt tillstånd eller i väsentligt oförändrat skick". En förutsättning är att staten äger marken. Beslut om att avsätta nationalpark fattas av riksdag och regering. Kriterier, riktlinjer och mål för bildandet av nya nationalparker framgår av Naturvårdsverkets Nationalparksplan.

Naturreservat (NR)

Område som behöver särskilt skyddas och vårdas p.g.a sin säregna eller värdefulla naturs skull eller p.g.a. att området är av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv, kan genom beslut av länsstyrelse eller kommun avsättas som naturreservat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken. Naturreservat kan omfatta såväl privat som samhällsägda mark. Motiven för reservatsbildning kan vara mångskiftande, allt från friluftsliv och rekreation till strikt vetenskapliga som t.ex skydd för flora och fauna eller orörda referensområden för miljöövervakning och forskning. Oftast är ändamålet med förordnandet en kombination av ovanstående motiv.

Naturvårdsområde (NVO)

Naturvårdsområden har inrättats när särskilda åtgärder behövs för att skydda eller vårda naturmiljön. Nya naturvårdsområden kan inte bildas med stöd av miljöbalken. De gamla områdena ligger dock kvar med samma rättsverkan och namn. Befintliga naturvårdsområden skall vid tillämpningen av miljöbalken anses som naturreservat.

Kulturresevat

Kulturresevat får avsättas av länsstyrelse eller kommun i syfte att bevara värdefulla kulturpräglade landskap. Detta är ett nytt institut som tillkom med miljöbalken.

Naturminne (NM)

Små områden, vanligtvis mindre än 1 ha, eller punktobjekt som t.ex träd, trädgrupper, flyttblock och jättegrytor kan av länsstyrelsen eller kommunen med stöd av 7 kap. 10 § miljöbalken skyddas som naturminne.

Djurskyddsområde (DSO)

I syfte att trygga vissa områden för djurlivet kan länsstyrelsen eller kommunen med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken inrätta djurskyddsområden. Föreskrifterna innebär att allmänheten, och i vissa fall även markägaren, inte får vistas inom området under viss tid av året. Föreskrifterna kan även inskränka rätten till jakt och fiske. De vanligaste motiven för djurskyddsområden är att skydda fåglars

häckningsområden under häckningstid (fågelskyddsområde) eller sälars uppehållsplatser (sälkyddsområde).

Det bör understrykas att förordnande om djurskyddsområde endast kan reglera tillträde, jakt och fiske och därmed inte innebär något skydd för naturtypen i fråga. Sedan den 1 augusti 1991 finns även möjlighet för länsstyrelsen att på motsvarande sätt besluta om beträdnadsförbud till skydd för växtarter.

Fridlysning av djur och växter

Med stöd av 8 kap. miljöbalken kan Naturvårdsverket besluta om fridlysning av djur- och växtarter i hela landet. Länsstyrelserna kan på motsvarande sätt meddela fridlysningsbestämmelser för djur- och växtarter i länen.

Biotopskydd

Med stöd av 7 kap. 11 § miljöbalken kan biotoper skyddas.

Marina reservat

Syftet med marina reservat är att skydda marint värdefulla miljöer, ekosystem, arter och processer. Dessa är redan skyddade som NP, NR eller NVO.

Riksintressanta områden

I miljöbalken 3 kap. 6 § finns regler om områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv. En del av dessa riksobjekt kan vara skyddade med stöd av andra bestämmelser enligt miljöbalken, men de flesta saknar sådant stöd.

Skyddade älvar, nationalstadspark

Skyddsregler enligt miljöbalken, se tabelltexten.

Skötselplan

Enligt områdesskyddsförordningen 3 § skall länsstyrelsen eller kommunen fastställa en skötselplan för ett naturreservats eller kulturresevats långsiktiga vård. En skötselplan skall ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat eller kulturresevat.

Skyddsmotiv

De huvudsakliga skyddsvärden som ligger till grund för förordnandet, skyddsmotiven, anges enligt följande kod:

B = vetenskapligt botaniskt

Z = vetenskapligt zoologiskt (exklusive ornitologi)

O = vetenskapligt ornitologiskt

E = vetenskapligt allmänekologiskt

S = vetenskapligt skogligt, värden som är knutna till skogsekosystemet t ex skoglig kontinuitet eller orördhet

G = geovetenskapligt

H = vetenskapligt hydrologiskt

Li = vetenskapligt limnologiskt

M = vetenskapligt marint

K = vetenskapligt kulturhistoriskt/kulturmiljö

P = pedagogiskt, endast för objekt som är direkt avsedda att utnyttjas för undervisningsändamål

F = forskningsområde/referensområde, endast för objekt som är direkt avsedda att nyttjas för forskning eller miljöövervakning

L = landskapsbild

R = rekreation, friluftsliv

Skyddsmotiv för nationalparkerna anges i tabell 1. I tabell 9 och figur 10 ges en sammanställning över fördelningen av skyddsmotiv. Observera att varje objekt kan ha ett eller flera skyddsmotiv och att skyddsmotiven anges utan prioriteringsordning. Endast de skyddsmotiv som uttryckligen finns angivna i besluten har registrerats i Naturvårdsregistret.

Så görs statistiken

Föreliggande uppgifter om skyddad natur i Sverige är till stora delar hämtade ur Naturvårdsverkets centrala datorbaserade Naturvårdsregister. Det slutliga registeruttag som ligger till grund för här redovisad sammanställning gjordes i juni 2001. Sammanställningar baserade på registeruttag från annan tidpunkt kan skilja sig något från de här publicerade, dels beroende på att registret uppdateras kontinuerligt, dels på att en relativt lång eftersläpning i uppdateringen av vissa registeruppgifterna kan ha förekommit.

Naturvårdsregistret – historik och uppläggning

Enligt 33 § områdesskyddsförordningen skall länsstyrelsen föra ett register över beslut i naturvårdsärenden och andra förhållanden på naturvårdens område (naturvårdsregister). Vidare skall Naturvårdsverket föra ett sammanfattande riksregister. Med stöd av denna paragraf har Naturvårdsverket år 1980 meddelat närmare anvisningar i form av en kungörelse för hur detta skall ske (Statens naturvårdsverks författningssamling SNFS 1980:1, NV:4).

I takt med att Naturvårdsverket erhöll uppgifter, strukturerade på det sätt som föreskrivs i ovan nämnda kungörelse, påbörjades ett arbete att bygga upp ett datorbaserat, centralt naturvårdsregister. Detta register benämns i föreliggande publikation Naturvårdsregistret. Naturvårdsregistret bygger alltså helt och hållet, med undantag av data om nationalparkerna samt djur- och växtarter fridlysta i landet, på de uppgifter som har erhållits, och fortlöpande erhålls, från länsstyrelserna. Varje län har således ett eget register över skyddade områden m.fl. förhållanden på naturvårdens område.

Ajourföring av Naturvårdsregistret sker på Naturvårdsverket på basis av de uppgifter som verket fortlöpande erhåller från länsstyrelserna och kommunerna. Ett beslut registreras inte i Naturvårdsregistret förrän det vunnit laga kraft (det datum beslutet börjar gälla). Detta medför att inkomna beslut får ligga på bevakning till dess att överklagandetiden har gått ut eller att eventuella överklaganden har avgjorts. Det innebär i sin tur en viss fördröjning mellan tidpunkten för länsstyrelsens beslut och det att uppgifterna registreras i Naturvårdsregistret.

Det bör påpekas att vid sidan av det datorbaserade Naturvårdsregistret har Naturvårdsverket ett traditionellt arkivregister med handlingar rörande naturvårdsobjekt. Detta arkivregister följer Naturvårdsregistrets indelning beträffande objektnummer.

Digitala gränser för objekt med utbredning införs i den s.k. NAVO-basen. Ajourföring av denna bas sker en gång per år av lantmäteriverket på uppdrag av Naturvårdsverket. För punktobjekt, som naturminnena, finns koordinater.

Statistikens tillförlitlighet

Naturvårdsregistret innehåller samtliga objekt av den typ som redovisas i denna rapport. Uppdatering av registret sker kontinuerligt sedan besluten vunnit laga kraft. Vid beslut om utvidgning av ett område förs den "nya" arealen in i registret samtidigt som tidigare arealuppgift utgår. Detta innebär att uttag ur registret vid olika tidpunkter kan medföra att olika arealuppgifter erhålls för ett och samma objekt. Någon rutin för att fastställa arealen vid en viss tidpunkt finns

inte. Nybildat eller upphört objekt kan däremot hanteras utifrån angivet datum då beslutet skall gälla.

En jämförelse med de arealuppgifter som erhålls utifrån de av Lantmäteriverket upprättade digitala gränserna med de arealuppgifter som återfinns i Naturvårdsregistret visar att en viss osäkerhet finns i Naturvårdsregistrets arealuppgifter.

Vidare skall observeras att ett och samma område som sträcker sig över länsgräns redovisas som ett område i vardera länet med olika objektidentitet. Antalet sammanhängande områden av visst slag i landet som helhet är därför något lägre än de som redovisas i tabellernas summerad.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#) på SCB:s webbplats, www.scb.se.

Flera av djurskyddsområdena är avsatta för sälskydd

In English

Summary

The information contained in this report on protected nature in Sweden is taken from the Swedish Environmental Protection Agency's computerised nature conservation register. The purpose of the statistical report "Protected Nature" is to give an overall picture of the situation concerning protected areas in Sweden as well as to give an account of certain revisions and analyses that have been carried out concerning the general status of nature protection in Sweden.

Up until 1 January 1999, the main legislative provision for nature protection in Sweden were embodied in the Act on the Management of Natural Resources (NRL), which formed a kind of umbrella. Its provisions were implemented in so-called special acts, of which the most important were the Nature Conservation Act (NVL) and the Environment Protection Act (ML). On 1 January 1999, these Acts were replaced by the Environmental Code. From now on the references refer to the Acts in force on 31 December 1999.

The situation in Sweden as of 31 December 2000 concerning the statutory protection of nature regulated by Environmental Code is summarized below.

Overview of protected areas in Sweden 2000

	Quantity	Total area, hectares	Land surface (excluding water), hectares
National Parks (NP)	26	652 395	590 681
Nature Reserves (NR)	2 192	3 893 654	3 273 867
Nature Management Areas (NVO)	140	223 914	146 071
Wildlife Sanctuaries (DSO)	1 049	107 617	60 659
Totalt	3 407	4 877 580	4 071 279

In all, the above forms of protection encompass 4.07 million hectares of land, which represents 9.9 % of Sweden's land surface. The following facts should be specially noted.

Each nature reserve has its own tailor-made regulations. This entails, for example, that forest tracts within the nature reserves in many cases completely lack protection or may have only limited protection.

Wildlife sanctuary status does not imply any protection for the accompanying biotope/nature type. Only such matters as access, hunting and fishing are regulated. It is therefore debatable whether wildlife sanctuary areas should even be included in the concept of "protected nature".

Natural monuments usually consist of natural objects, such as trees or erratic blocks. The surface areas in this protection category are negligible by comparison and are thus not mentioned here.

The figure 9.9 % of Sweden's land surface can therefore only be used as a measure of how much of the land surface receives some degree of legal protection under the auspices of the Environmental Code. This means that this figure gives no indication as to whether the included nature types have satisfactory protection.

Coniferous forest is the predominant type of nature found in national parks, nature reserves and nature management areas (approx. 24 %). Deciduous forest (16 %), mixed forest (2 %), mires (12 %), heaths, meadows and shrub land

(21 %) and substratum-dominated land (8 %) are also well represented. Water surfaces make up about 16 % of the total.

The total area of protected mires amounts to 559 000 hectares, compared to the total mire area in Sweden of 5 million hectares. Most of the protected mires are situated in the three northernmost counties of Norrbotten, Västerbotten and Jämtland.

Marine reserves are a new form of protected area. So far four marine reserves have been established. All of them are also NP, NR, or NVO.

Another new concept is the national city park. Only one has been defined so far (in the vicinity of Stockholm), while others are in the process of being created.

Areas with protected status are very unevenly distributed in the country. As regards national parks and nature reserves, 3.7 million hectares or about 81 % of the total area is to be found in the three northernmost counties. Within these counties the protected areas are concentrated to the mountains or along the edge of the mountain chain.

Data on the protected areas broken down by the 289 municipalities can be found in table 26. Due to difficulties in distributing the area of those national parks, etc. that extend over parts of more than one municipality, the data quality in the appendix is not perfect.

To secure new and present areas, SEK 345 million has been paid during the year 2000.

The protection of biotopes is regulated in the Environmental Code chapter 7, sect. 11 and consists of three types of protection. 1 548 areas comprising 4 439 hectares of forest biotopes have been delimited by the County Forestry Boards. The County Government Boards have delimited agricultural biotopes in 79 areas comprising 155 hectares.

In the Environmental Code chapter 4, sect. 6, rivers protected from hydroelectric power exploitation are mentioned. These comprise the four National Rivers; Torneälven, Kalixälven, Piteälven, and Vindelälven and a further 40 river basins with a total area of 153 289 km². Moreover, 10 river courses in 7 rivers are protected.

The Nordic countries have large areas of protected nature per capita compared to other parts of Europe. If, on the other hand, we consider protected nature as a share of total area, many European countries have protected greater shares of their territories, in spite of greater population density.

List of tables

Table 1	National parks	6
Table 2	Nature reserves by county	8
Table 3	Population within different distances from national parks and nature reserves	10
Table 4	National parks and nature reserves within 50 km around the 10 largest cities	12
Table 5	Land area of national parks and nature reserves per person within 50 km around the 10 largest cities, m ²	12
Table 6	Nature management areas by county	13
Table 7	Natural monuments by county	15
Table 8	Wildlife sanctuaries by county	16
Table 9	Main reasons for protection	18
Table 10	Nature types in national parks, nature reserves and nature management areas by county. Hectares	19
Table 11	Nature types in national parks, nature reserves and nature management areas by county. Percent	19
Table 12a	The 10 largest nature reserves by total area	24
Table 12b	The 10 largest nature management areas by total area	24
Table 12c	The 10 largest wildlife sanctuaries by total area	24
Table 13	Size distribution of protected areas, hectares	25
Table 14	Protected mires in national parks, nature reserves and nature management areas by county	25
Table 15	Managers of national parks, nature reserves and nature management areas, no. by county	26
Table 16	Management plans for nature reserves and nature management areas	27
Table 17	Animal and plant species which are protected in the whole country	28
Table 18	Protection of biotopes	29
Table 19	Marine protected areas	30
Table 20	Decisions on NR and NVO by local government	31
Table 21	Areas of national interest, area in hectares	32
Table 22	Rivers protected against hydro electric power exploitation	33
Table 23	National city parks	34
Table 24a	Costs for secured areas, year 2000, 1 000 SEK	35
Table 24b	Breakdown of costs by form of acquisition	35
Table 25	Protected nature in some countries in 1999	36
Table 26	Protected nature by municipality	39

List of terms

alla kategorier	all categories
allmän ekologi	general ecology
antal	number of
areal	area
barrskog	coniferous forest
begränsat skydd	limited protection
biotop	biotope
blandskog	mixed forest
bokskog	beech forest
bolag	company
botanik	botany
djurart	animal species
djurskyddsområde	wildlife sanctuary
därav	of which
enskilda	private
fastställd	determined
forskning	research
fridlyst	protected (by law)
friluftsliv	outdoor recreation
geovetenskap	geology
hela landet	the whole country
huvudsakliga skyddsmotiv	main reason for protection
hydrologi	hydrology
ideella	non-profit
inget skydd	no protection
jordbruksmark	agricultural land
kommun	municipality
kulturhistoriskt/kulturmiljö	cultural-historical/cultural environment
landskapsbild	scenery
landyta	land surface (excluding water)
limnisk ekologi	freshwater ecology
län	county
länsstyrelsen	County Administrative Board
länsvisa listor	countywide lists
lövskog	deciduous forest
marin ekologi	marine ecology
marinreservat	marine reserve
militära försvaret	military defence
miljöbalken	Environmental Code
miljöskyddslagen	Environmental Protection Act
myr	mire

namn	name
nationalpark (NP)	national park
nationalstadspark	national city park
naturminne	natural monument
naturreservat (NR)	nature reserve
naturtyp	nature type
naturresurslagen (NRL)	Act on the Management of Natural Resources
naturvårdsförvaltare	nature conservation manager
naturvårdslagen (NVL)	Nature Conservation Act
naturvårdsområde (NVO)	nature management area
Naturvårdsverket	the Swedish Environmental Protection Agency
nummer	number
ornitologi	ornithology
pedagogik	education
privat	private
riksintresse	national interest
sammanställning	list
sjö	lake
skoglig ekologi	forest ecology
Skogsstyrelsen	National Board of Forestry
Skogsvårdsstyrelsen	County Forestry Board
skyddad natur	protected area
skyddad produktiv skog	protected productive forest land
skyddsmotiv	reason for protection
skötselplan	management plan
staten	government(-owned)
stiftelse	foundation
substratdominerad mark	substratum-dominated land
totalt skydd	complete protection
totalyta	total area
utsläpp	discharge, emission
vatten	water
vattenkraftsutbyggnad	exploitation of hydroelectric power
vegetationstäckt öppen fastmark	heaths, meadows and shrub land
vetenskapliga institutioner	scientific institutions
zoologi	zoology
älv	river
övrigt	other